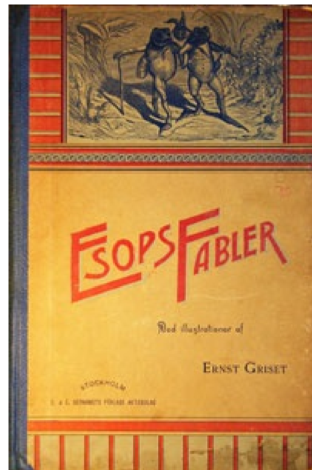
ESOPS FABLER

FRITT BERÄTTADE EFTER

LA FONTAINE, RUNDELL, BINDER M. FL.

SAMT MED

ILLUSTRATIONER

AF

ERNEST GRISET

ANDRA GENOMSEDDA UPPLAGAN.

STOCKHOLM
C. & E. GERNANDTS FÖRLAG 3-AKTIEBOLAG
1895

Förord till den elektroniska utgåvan

Fotograferades 2006 av Joakim

Förord till andra upplagan.

Esops fabler höra till de litterära skatter, hvilka aldrig åldras utan hålla sig lika oförgängligt unga, sekel efter sekel. Hvad man vet om den person, efter hvilken de fått sitt namn, är i korthet följande. Esop, på grekiska Aisopos, född omkring år 600 före Kristus, var slaf och härstammade från Frygien, ett landskap i Mindre Asien, som på hans tid var en beståndsdel af det Lydiska riket. Sedan han varit i tjänst hos flera herrar, blef han slutligen såld till en på Samos bosatt filosof, Kadmon, som på grund af hans kunskaper och exemplariska uppförande skänkte honom friheten. Han reste nu omkring i främmande land och blef allestädes beundrad för sin vishet och godmodiga kvickhet, som gjorde, att man glömde hans mindre tilltalande yttre: han var nämligen puckelryggig. Slutligen kom han äfven till den för sin omätliga rikedom kände konung Kresus i Lydien. Hos denne vann han stort anseende och fick af honom mottaga flera förtroendeuppdrag. Ett sådant medförde hans död. Han skickades nämligen af Kresus till Delfi i Grekland för att öfverbringa ett högtidligt offer åt Apollo och på samma gång utdela en betydlig penninggåfva bland Delfis invånare. När han med detta uppdrag kom till

*Delfi och fick se, att dess befolkning lefde i fullständig overksamhet, lättjefullt förslösande de rika medel, som inflöto från de*främlingar, hvilka rådfrågade Apollos orakel, så förklarade han dem ovärdiga den af Kresus skickade gåfvan och återsände henne till den lydiske konungen. Som han frimodigt uttalade sig äfven mot de vid oraklet anställda prästernas girighet och bedrägerier, beslöto de uppretade delfierna att hämnas. När han skulle resa sin väg, gömde de ett gyllene offerkärl bland hans ressaker och beskyllde honom sedan för att hafva stulit detsamma från templet. Han ställdes inför rätta, dömdes till döden och nedstörtades från ett utsprång på klippan Huampe år 560 eller 550 före Kristus.

Esop nedskref icke själf sina fabler utan föredrog dem muntligen på folkets okonstlade språk för att kunna desto kraftigare inverka på sina åhörare. Först lång tid efter hans död blefvo de skriftligen upptecknade sådana, som man då erinrade sig dem. De äro följaktligen Esops verk endast till innehållet men ej till ordalydelsen. Ej så få af fablerna äro säkerligen äfven tillkomna före Esops tid, ehuru man senare tillskref honom många så väl föregångares som efterföljares verk. Flera efter honom lefvande fabeldiktare gåfvo själfva ut sina fabler för att vara Esops för att få dem mottagna lika gynnsamt som hans. Detta skedde i synnerhet i de många vältalighetsskolorna, som, sedan romarne eröfrat Grekland och Mindre Asien, efter grekiskt mönster upprättades i nästan alla städer i romerska riket.

Esops fabler sägas först hafva blifvit samlade af den i forntiden berömde statsmannen, filosofen och talaren Demetrius Falerius, född 345 före Kristus. Sedermera företog en grek Babrius, som troligen lefde omkring 150 före Kristus, en omfattande bearbetning af dem. En annan högtberömd samling af Esops fabler har lämnats af den bysantinske munken Maximus Planudes i 14:de århundradet. De båda sistnämnda samlingarna ligga till grund för en mängd editioner och bearbetningar på olika språk, och Esops fabler hafva därigenom blifvit alla bildade folks gemensamma egendom. — Bland andra fabelberättare nämna vi endast de tvenne, hvilka näst Esop vunnit största ryktbarheten på detta område. De äro romaren Fedrus, som lefde på kejsar Augusti tid och hade tämligen likartade öden med sin föregångare Esop — han var nämligen liksom denne slaf men blef frigifven — och fransmannen **Jean de La Fontaine** (född 1621, död 1695).La Fontaines samling af egna och Esops fabler utkom första gången år 1668 och har sedermera ofta bearbetats och öfversatts till andra språk. På engelska utgåfvos samlingar af Esops fabler år 1694 af L'Estrange och 1727 af Croxall. På dessa bägge editioner grunda sig hufvudsakligen de tvenne förnämsta bland de nyare samlingarna af Esops fabler, nämligen den engelska af **I. B. Rundell** och den tyska af d:r **Binder**. Med anlitande af samtliga dessa källor utgafs år 1875 en svensk samling af **ÆSOPISKA FABLER** med illustrationer af **Ernest Griset**. Det är denna samling, som nu härmed framlägges i ny upplaga, sedan den första för länge sedan utgått ur bokhandeln.

I denna andra upplaga har ingen annan ändring skett, än att de språkliga uttrycken öfversetts samt, där så behöfts, beriktigats eller förtydligats. I allt öfrigt hafva däremot vid föreliggande upplagas utgifning samma grundsatser följts, som vid första upplagan voro de bestämmande. Samtliga de i första upplagan intagna fabler hafva alltså återgifvits äfven i denna, oafsedt att en del af dem icke kan anses härröra från hvarken Esop själf eller hans samtida. Återgifningen på svenska af de fabler, som blifvit intagna i samlingen, har vidare skett med ganska stor frihet, dock med all omsorg osparad att behålla berättelsernas ursprungliga enkelhet och undvika alla onödiga utsmyckningar. De småförståndiga moraliska tillämpningar, som i vissa fabelsamlingar finnas bifogade slutet af hvarje fabel, hafva fortfarande utelämnats. Säkert är, att dessa tillämpningar icke leda sitt ursprung från Esop själf utan äro senare tiders tillägg. Ganska ofta äro dessa tillägg jämväl osmakliga och stundom fullkomligt oriktiga. Det torde äfven förefalla tröttande att oupphörligt under hvarje fabel se ett »Fabeln lär oss» o. s. v. Moralen finnes ju redan i det, som ger anledning till själfva dikten. Det måtte då för fabelns läsare eller åhörare vara mycket mera intresseväckande att själfva få öfva sin tankeförmåga och söka utleta diktens andemening och lärdomar, än att dessa senare ständigt påtvingas dem. Ofta gömmer äfven en fabel under sin enkla och lekande yta ett så synnerligen rikt innehåll, att det svårligen låter tolka sig i några få ord. — Hvad särskildt beträffar denna svenska fabelsamling. torde slutligen den mängd förträffligt utförda illustrationer, som pryda densamma, väl äfven få anses lämna ett bidrag till fablernas tydlighet och begriplighet. Dessa illustrationer*utmärka sig för en*

godmodig och oförarglig humor på samma gång som stor förmåga att återgifva det uttrycksfulla och karakteristiska hos fablernas hufvudfigurer. Endast därigenom att boken nu utkommer i andra upplagan har det blifvit möjligt lämna ett så ***rikt*** *illustreradt arbete till så väsentligen nedsatt pris.* ***Första*** *upplagan kostade 4 kr. pr häftadt exemplar; den trycktes i 5,000 exemplar och är sedan många år fullständigt slutsåld endast därför kan andra upplagan lämnas till pris af 1:50 pr* ***bundet*** *exemplar.*

De två grodorna.

Tvenne grodor hade sitt tillhåll i en damm. Då dammen under sommartiden torkade ut, öfvergåfvo de den och sågo sig omkring efter annan uppehållsort. De kommo då af en händelse till en djup brunn, vid hvars åsyn den ena grodan utropade: »Kom du, och låt oss båda hoppa ned här.» Den andra invände: »Men om nu vattnet också där torkar ut, på hvad sätt skola vi då komma upp igen?»

Hjorten i oxstallet.

En af hundarna svårt jagad hjort sprang för att gömma sig in i ett oxstall, hvars dörr stod på vid gafvel. En af oxarna vände sig om och frågade honom hvad han sökte på ett sådant ställe som detta, där han kunde vara säker på att blifva tagen. Hjorten svarade, att han nog skulle reda sig, om oxarna ej ville låtsa om honom, och gömde sig i en hop halm samt afbidade nattens inbrott. Åtskilliga tjänare och äfven inspektoren själf kommo och sågo sig omkring men varseblefvo ingenting af hjorten, som, sedan de gått sin väg, var färdig att hoppa ur skinnet af bara glädje och med värme tackade oxarna för deras tystlåtenhet. Den oxe, som först talat till honom, varnade honom för att vara alltför säker på sin räddning, och sade, att det fanns en viss person, som kom i tysthet, och hvars ögon voro långt mera klarsynta än någon af deras, som hittills varit där. Denne var hemmansägaren själf, hvilken varit på middagskalas i grannskapet och under hemvägen tittade in för att se efter, att allt stod rätt till. Vid första ögonkastet såg han spetsarna af hornen sticka fram ur halmen. Han gaf då till ett rop, kallade sitt folk tillsamman och tog hjorten som god pris.

Hunden och hans spegelbild.

En hund, som i sin mun bar ett stycke kött, som han stulit, gick öfver en bäck på en däröfver lagd planka. Då han såg ned, tyckte han sig se en annan hund, som bar ett annat stycke kött. Med snålhet högg han därefter för att få äfven det, men släppte därvid stycket, som han hade i munnen, så att det föll i vattnet.

*

Lerkrukan och mässingskrukan.

En flod hade flödat öfver sina stränder, och tvenne krukor, den ena af lera och den andra af mässing, fördes med af strömmen. »Nåväl, käre bror, eftersom vi dela

Hunden och hans spegelbild.

En hund, som i sin mun bar ett stycke kött, som han stulit, gick öfver en bäck på en däröfver lagd planka. Då han såg ned, tyckte han sig se en annan hund, som bar ett annat stycke kött. Med snålhet högg han därefter för att få äfven det, men släppte därvid stycket, som han hade i munnen, så att det föll i vattnet.

*

Lerkrukan och mässingskrukan.

En flod hade flödat öfver sina stränder, och tvenne krukor, den ena af lera och den andra af mässing, fördes med af strömmen. »Nåväl, käre bror, eftersom vi dela

samma öde, så låt oss göra färden tillsamman», ropade mässingskrukan till lerkrukan. »Nej, nej», skrek den sistnämnda i stor ångest, »hvadhelst du gör, så håll dig på afstånd, ty om du törnar mot mig, eller jag mot dig, så är det alldeles slut med mig — och jag går till botten.»

*

Vargen och lammet.

En hungrig varg såg en dag ett lamm, som drack ur en flod, och önskade hitta på någon ursäkt för att få äta upp det. »Hvad? tänker du grumla upp vattnet, då jag ämnar dricka?» röt han därför till lammet. »Jag ber, förlåt mig», svarade lammet ödmjukt; »jag skulle känna mig ledsen öfver att på något sätt misshaga dig, men som strömmens lopp leder från dig till mig, så inser du nog, att jag ej kan göra det.» »Det är alltför bra», sade vargen, »men, som du vet, talade du illa om mig på min rygg för ett år sedan.» »Nej, tro mig», svarade lammet, »då var jag ännu icke född.» »Det måste hafva varit din bror då», grälade vargen. »Det kan ej ha varit förhållandet, ty jag har aldrig haft någon bror», svarade lammet. »Jag vet, att det var en af er», återtog vargen, »gör alltså ej längre några dumma ursäkter.» Han öfverföll därpå det stackars lammet, bar upp det i skogen och förtärde det.

samma öde, så låt oss göra färden tillsamman», ropade mässingskrukan till lerkrukan. »Nej, nej», skrek den sistnämnda i stor ångest, »hvadhelst du gör, så håll dig på afstånd, ty om du törnar mot mig, eller jag mot dig, så är det alldeles slut med mig — och jag går till botten.»

*

Vargen och lammet.

En hungrig varg såg en dag ett lamm, som drack ur en flod, och önskade hitta på någon ursäkt för att få äta upp det. »Hvad? tänker du grumla upp vattnet, då jag ämnar dricka?» röt han därför till lammet. »Jag ber, förlåt mig», svarade lammet ödmjukt; »jag skulle känna mig ledsen öfver att på något sätt misshaga dig, men som strömmens lopp leder från dig till mig, så inser du nog, att jag ej kan göra det.» »Det är alltför bra», sade vargen, »men, som du vet, talade du illa om mig på min rygg för ett år sedan.» »Nej, tro mig», svarade lammet, »då var jag ännu icke född.» »Det måste hafva varit din bror då», grälade vargen. »Det kan ej ha varit förhållandet, ty jag har aldrig haft någon bror», svarade lammet. »Jag vet, att det var en af er», återtog vargen, »gör alltså ej längre några dumma ursäkter.» Han öfverföll därpå det stackars lammet, bar upp det i skogen och förtärde det.

Katten och råttorna.

Uti ett hus fanns en mängd råttor. Detta märkte en katt, begaf sig dit, fångade den ena efter den andra och åt upp dem. Då råttorna sågo, att det dag efter annan

gällde deras lif, sade de till hvarandra: »Vi måste låta bli att krypa upp, så att vi icke bli utrotade allihop, utan hålla oss här nere, ty katten kan ej komma hit.» När nu icke mera någon råtta kom upp, beslöt katten locka fram dem genom en list. Han klättrade därför upp på spisbjälken hängde sig på en pinne och låtsade, som om han vore död. Men en af råttorna, som stack ut hufvudet ur sitt hål och fick syn på honom, sade: »Hå, hå, du! Vore du också en mjölsäck, så ville jag ändå icke komma i din närhet.»

*

Huggormen och filen.

En huggorm krälade in i en smedja och såg sig omkring efter något ätbart. Han kastade sig till slut öfver en fil, på hvilken han började gnaga. »Bit mans du», sade filen sträft, »du får icke mycket af mig. Det är mitt göromål att taga från alla men gifva åt ingen.»

*

Näktergalen och höken.

En stackars näktergal föll i klorna på en hungrig hök, som hela dagen varit på jakt efter föda. »Jag ber, låt mig flyga», sade näktergalen, »jag är en alltför liten smula för en sådan mage som din. Jag sjunger också så vackert. Låt mig därför gå, det skall göra dig godt att höra mig.» »Mycket godt skall du smaka en hungrig mage», svarade höken, »och dessutom tycker jag mera om en liten fågel, som jag har, än om en stor, som jag måste fånga.»

*

gällde deras lif, sade de till hvarandra: »Vi måste låta bli att krypa upp, så att vi icke bli utrotade allihop, utan hålla oss här nere, ty katten kan ej komma hit.» När nu icke mera någon råtta kom upp, beslöt katten locka fram dem genom en list. Han klättrade därför upp på spisbjälken hängde sig på en pinne och låtsade, som om han vore död. Men en af råttorna, som stack ut hufvudet ur sitt hål och fick syn på honom, sade: »Hå, hå, du! Vore du också en mjölsäck, så ville jag ändå icke komma i din närhet.»

*

Huggormen och filen.

En huggorm krälade in i en smedja och såg sig omkring efter något ätbart. Han kastade sig till slut öfver en fil, på hvilken han började gnaga. »Bit mans du», sade filen sträft, »du får icke mycket af mig. Det är mitt göromål att taga från alla men gifva åt ingen.»

*

Näktergalen och höken.

En stackars näktergal föll i klorna på en hungrig hök, som hela dagen varit på jakt efter föda. »Jag ber, låt mig flyga», sade näktergalen, »jag är en alltför liten smula för en sådan mage som din. Jag sjunger också så vackert. Låt mig därför gå, det skall göra dig godt att höra mig.» »Mycket godt skall du smaka en hungrig mage», svarade höken, »och dessutom tycker jag mera om en liten fågel, som jag har, än om en stor, som jag måste fånga.»

*

gällde deras lif, sade de till hvarandra: »Vi måste låta bli att krypa upp, så att vi icke bli utrotade allihop, utan hålla oss här nere, ty katten kan ej komma hit.» När nu icke mera någon råtta kom upp, beslöt katten locka fram dem genom en list. Han klättrade därför upp på spisbjälken hängde sig på en pinne och låtsade, som om han vore död. Men en af råttorna, som stack ut hufvudet ur sitt hål och fick syn på honom, sade: »Hå, hå, du! Vore du också en mjölsäck, så ville jag ändå icke komma i din närhet.»

*

Huggormen och filen.

En huggorm krälade in i en smedja och såg sig omkring efter något ätbart. Han kastade sig till slut öfver en fil, på hvilken han började gnaga. »Bit mans du», sade filen sträft, »du får icke mycket af mig. Det är mitt göromål att taga från alla men gifva åt ingen.»

*

Näktergalen och höken.

En stackars näktergal föll i klorna på en hungrig hök, som hela dagen varit på jakt efter föda. »Jag ber, låt mig flyga», sade näktergalen, »jag är en alltför liten smula för en sådan mage som din. Jag sjunger också så vackert. Låt mig därför gå, det skall göra dig godt att höra mig.» »Mycket godt skall du smaka en hungrig mage», svarade höken, »och dessutom tycker jag mera om en liten fågel, som jag har, än om en stor, som jag måste fånga.»

*

Näktergalen och höken.

Bonden och ormen.

En bonde fann en kall vinterdag under en häck en af köld nästan alldeles död orm. Han kände medlidande med det stackars djuret, förde det hem och lade det på eldstaden nära elden. Sedan ormen åter kvicknat till af värmen, reste han sig upp och ringlade sig med ett förskräckligt hväsande mot sin välgörares hustru och barn. Mannen, som hörde deras skrik, störtade in och högg med en trädgårdshacka, som han hade i handen, ormen i stycken. »Eländiga kräk!» sade han. »Är detta den belöning du gifver den, som räddade ditt lif? Dö, som du förtjänar, men en vanlig död är alltför god för dig.»

*

Harpspelaren.

En man, som brukade sjunga och spela på harpa i skänkstugor och små förlustelseställen, föranleddes af det bifall, hvarmed hans uppträdande där kröntes, att önska sig en större krets, för hvilken han kunde visa sina talanger. Han föreställde sig, att om han blott en gång finge spela och sjunga på en offentlig skådebana, skulle rykte och lycka med nödvändighet komma honom till del. Han försökte länge och ifrigt och vann till slut det önskade medgifvandet, men på en så stor plats hördes hans strängar och röst så svagt, att han genast blef uthvisslad.

*

Lejonet och råttan.

Ett af jakten uttröttadt lejon låg och sof, utsträckt till sin fulla längd, under ett skuggrikt träd. Några råttor, som sprungo öfver lejonet, medan det sof, väckte upp det, Det lade då sin tass ofvanpå en af dem och var just på väg att krossa henne, men råttan bad om barmhärtighet i så bevekande ordalag, att lejonet lät henne slippa undan. Någon tid derefter fångades lejonet uti ett nät, hvilket blifvit utlagdt af några jägare, och, ur stånd att själf sätta sig i frihet, lät det skogen genljuda af sitt rytande. Råttan, hvars lif hade blifvit skonadt, kom då fram och gnagde sönder tågen med sin lilla hvassa tand samt försatte lejonet i frihet.

Harpspelaren.

En man, som brukade sjunga och spela på harpa i skänkstugor och små förlustelseställen, föranleddes af det bifall, hvarmed hans uppträdande där kröntes, att önska sig en större krets, för hvilken han kunde visa sina talanger. Han föreställde sig, att om han blott en gång finge spela och sjunga på en offentlig skådebana, skulle rykte och lycka med nödvändighet komma honom till del. Han försökte länge och ifrigt och vann till slut det önskade medgifvandet, men på en så stor plats hördes hans strängar och röst så svagt, att han genast blef uthvisslad.

*

Lejonet och råttan.

Ett af jakten uttröttadt lejon låg och sof, utsträckt till sin fulla längd, under ett skuggrikt träd. Några råttor, som sprungo öfver lejonet, medan det sof, väckte upp det, Det lade då sin tass ofvanpå en af dem och var just på väg att krossa henne, men råttan bad om barmhärtighet i så bevekande ordalag, att lejonet lät henne slippa undan. Någon tid derefter fångades lejonet uti ett nät, hvilket blifvit utlagdt af några jägare, och, ur stånd att själf sätta sig i frihet, lät det skogen genljuda af sitt rytande. Råttan, hvars lif hade blifvit skonadt, kom då fram och gnagde sönder tågen med sin lilla hvassa tand samt försatte lejonet i frihet.

Lejonet och råttan.

Leoparden och räfven.

Leoparden, som en dag låtit räfven komma till sig, var särdeles högljudd med beröm öfver sitt vackra fläckiga skinn. Räfven svarade honom genast, att, så vacker leoparden än kunde vara, räfven själf likväl ansåge sig

mycket vackrare. »Din skönhet tillhör kroppen», sade räfven; »min tillhör förståndet.»

*

Fablernas makt.

En frejdad grekisk talare, Demodes, talade en gång till en folksamling i Aten öfver ett ämne af stor vikt och sökte förgäfves fängsla sina åhörares uppmärksamhet. De skrattade sinsemellan, sågo på barnens lekar och visade på tjugo andra sätt sin brist på intresse för det ämne, som afhandlades. Demodes yttrade då efter ett kort uppehåll följande:

Leoparden och räfven.

Leoparden, som en dag låtit räfven komma till sig, var särdeles högljudd med beröm öfver sitt vackra fläckiga skinn. Räfven svarade honom genast, att, så vacker leoparden än kunde vara, räfven själf likväl ansåge sig mycket vackrare. »Din skönhet tillhör kroppen», sade räfven; »min tillhör förståndet.»

*

Fablernas makt.

En frejdad grekisk talare, Demodes, talade en gång till en folksamling i Aten öfver ett ämne af stor vikt och sökte förgäfves fängsla sina åhörares uppmärksamhet. De skrattade sinsemellan, sågo på barnens lekar och visade på tjugo andra sätt sin brist på intresse för det ämne, som afhandlades. Demodes yttrade då efter ett kort uppehåll följande:

»Ceres reste en gång i sällskap med en svala och en ål.» Denna början ådrog sig uppmärksamhet, och hvarje öra ansträngde sig för att uppfatta talarens ord. Han fortfor: »Sällskapet kom till en flod. Ålen sam och svalan flög öfver floden.» Därpå återtog han ämnet för sitt tal. Ett gny af missnöje hördes. »Och Ceres, hvad gjorde hon?» ropade mängden. »Jo», svarade han, »gudinnan var och är ännu högeligen uppbragt öfver att folk kan ha öppna öron för all slags dårskap men stänga till dem för sanningens och visdomens ord.»

*

Vargen och tranan.

En varg slukade sitt byte med sådan glupskhet, att ett ben fastnade i hans svalg och förorsakade honom stor plåga. Tjutande sprang han upp och ned och erbjöd hvar och en, som ville utdraga benet, en vacker belöning. En trana som rördes af medlidande lika mycket som af utsikten på penningarna, försökte det farliga företaget. Då hon dragit ut benet, anhöll hon om den utlofvade belöningen. »Belöning!» skrek vargen; »jo vackert, din gniderska, hvilken belöning kan du väl rimligtvis begära? Du har haft ditt hufvud i mitt gap, och i stället för att bita af det, har jag låtit dig draga ut det oskadadt. Gå din väg, och kom ej en gång till så nära mig, att min tass kan nå dig.»

»Ceres reste en gång i sällskap med en svala och en ål.» Denna början ådrog sig uppmärksamhet, och hvarje öra ansträngde sig för att uppfatta talarens ord. Han fortfor: »Sällskapet kom till en flod. Ålen sam och svalan flög

öfver floden.» Därpå återtog han ämnet för sitt tal. Ett gny af missnöje hördes. »Och Ceres, hvad gjorde hon?» ropade mängden. »Jo», svarade han, »gudinnan var och är ännu högeligen uppbragt öfver att folk kan ha öppna öron för all slags dårskap men stänga till dem för sanningens och visdomens ord.»

*

Vargen och tranan.

En varg slukade sitt byte med sådan glupskhet, att ett ben fastnade i hans svalg och förorsakade honom stor plåga. Tjutande sprang han upp och ned och erbjöd hvar och en, som ville utdraga benet, en vacker belöning. En trana som rördes af medlidande lika mycket som af utsikten på penningarna, försökte det farliga företaget. Då hon dragit ut benet, anhöll hon om den utlofvade belöningen. »Belöning!» skrek vargen; »jo vackert, din gniderska, hvilken belöning kan du väl rimligtvis begära? Du har haft ditt hufvud i mitt gap, och i stället för att bita af det, har jag låtit dig draga ut det oskadadt. Gå din väg, och kom ej en gång till så nära mig, att min tass kan nå dig.»

Räfven och storken.

En räf bjöd en dag en stork att spisa middag hos sig, och då han önskade roa sig på hans bekostnad, hällde han köttsoppan, som han hade till middag, på ett stort flatt fat, så att han själf bekvämt kunde slicka upp alltsamman, men storken blott doppa spetsen af sin långa näbb. Någon tid därefter bad storken, som hade välfägnaden i minne, räfven att intaga middag hos sig och lade nu i sin ordning en hackad kötträtt uti ett smalt och trånghalsadt kärl, i hvilket han lätteligen kunde sticka ned sin näbb, medan mäster räf däremot fick vara nöjd med att slicka upp hvad som rann ned på kärlets sidor. Räfven påminde sig då sitt förra knep och måste tillstå, att storken betalat honom väl igen.

*

Eken och vassen.

En våldsam storm uppryckte med roten en ek, som växte på stranden af en flod. Eken dref utmed strömmen och stannade bland en mängd vass. Hon blef förundrad öfver att vassen ännu stod upprätt och kunde icke låta bli att fråga den på hvad sätt han undgått den rasande stormen, som nyss ryckt upp henne med rötterna. »Vi böjde våra hufvuden för stormen», sade vasstråna, »och han gick öfver oss. Du stod styf och envis, till dess du icke kunde stå längre.»

*

De vägfarande och björnen.

Tvenne män, som ämnade färdas genom en stor skog, kommo öfverens att bistå hvarandra i hvarje fara, som kunde möta dem. De hade ej färdats långt, förrän en grym björn störtade ut från ett skogssnår och ställde sig i deras väg. En af de vägfarande, en lätt och liflig kurre, klättrade upp i ett träd. Den andre föll som död på sitt ansikte och höll tillbaka andedräkten. Björnen kom och luktade på honom men trodde honom vara död och vände

om igen till skogen. Mannen i trädet kom ned, och då han råkade sin följeslagare, frågade han med ett skälmskt smålöje, hvad det var för en underbar hemlighet, som björnen hade hviskat i hans öra, »Ah», svarade den andre tvärt, »han sade mig, att jag framdeles borde lita på mig själf och icke hysa något för troende till en så feg stackare som du.»

Eken och vassen.

En våldsam storm uppryckte med roten en ek, som växte på stranden af en flod. Eken dref utmed strömmen och stannade bland en mängd vass. Hon blef förundrad öfver att vassen ännu stod upprätt och kunde icke låta bli att fråga den på hvad sätt han undgått den rasande stormen, som nyss ryckt upp henne med rötterna. »Vi böjde våra hufvuden för stormen», sade vasstråna, »och han gick öfver oss. Du stod styf och envis, till dess du icke kunde stå längre.»

*

De vägfarande och björnen.

Tvenne män, som ämnade färdas genom en stor skog, kommo öfverens att bistå hvarandra i hvarje fara, som kunde möta dem. De hade ej färdats långt, förrän en grym björn störtade ut från ett skogssnår och ställde sig i deras väg. En af de vägfarande, en lätt och liflig kurre, klättrade upp i ett träd. Den andre föll som död på sitt ansikte och höll tillbaka andedräkten. Björnen kom och luktade på honom men trodde honom vara död och vände om igen till skogen. Mannen i trädet kom ned, och då han råkade sin följeslagare, frågade han med ett skälmskt smålöje, hvad det var för en underbar hemlighet, som björnen hade hviskat i hans öra, »Ah», svarade den andre tvärt, »han sade mig, att jag framdeles borde lita på mig själf och icke hysa något för troende till en så feg stackare som du.»

"De vägfarande och björnen.

Hjorten som speglade sig i dammen.

En hjort, som släckte sin törst i en klar damm, beundrade den vackra spegelbilden af sina greniga horn men harmades mycket öfver sina smala och fula bens utseende. »Hvilka ståtliga horn!» sade han. »Hur bra de taga sig ut öfver min panna! Hvilket käckt utseende de gifva mitt ansikte! Men för mina ben, smala som en tranas, skäms jag ända in i själen.» Orden voro knappt sagda, förrän han fick se några jägare och en skara hundar nalkas. Hans föraktade ben försatte honom snart på afstånd från förföljarne, men då han kom in i skogen, blefvo hans horn insnärjda vid hvarje vändning, så att hundarna snart hunno upp honom och gjorde slut på honom. »Hvilken narr jag var!» utropade han; »hade jag ej haft dessa olyckliga horn, så skulle mina ben ha räddat mitt lif.»

Flodfisken och sjöfisken.

En stor, förvuxen gädda fördes af en stark ström ut i sjön. Hon uppträdde där med stor myndighet på grund af den högre börd och härkomst hon tyckte sig hafva, och såg med förakt på sjöfiskarna, till hvilka hon kommit. »Du sätter stort värde på dig själf», sade en liten sjöfisk »men om det nånsin blir vårt öde att bjudas ut på torget, så

skall du få se att man där kommer att betala mera för oss än för dig.

*

Räfven utan svans.

En räf, som råkat få sin svans i en räfsax, nödgades lämna honom kvar för att komma lös. Som han fann det närapå outhärdligt att ensam gå utan svans, började han tänka efter, huru han skulle kunna få de andra räfvarna likadana för att därigenom dölja sin egen skymf. Han bjöd därför in dem till en allmän sammankomst och rådde dem hugga af sina svansar, enär denna lem icke blott vore ful utan äfven hängde som en onyttig börda. Men då tog en ibland dem till orda och sade: »O, du skälm! Om icke detta förskaffade dig själf någon fördel, så skulle du icke råda oss därtill.»

Flodfisken och sjöfisken.

En stor, förvuxen gädda fördes af en stark ström ut i sjön. Hon uppträdde där med stor myndighet på grund af den högre börd och härkomst hon tyckte sig hafva, och såg med förakt på sjöfiskarna, till hvilka hon kommit. »Du sätter stort värde på dig själf», sade en liten sjöfisk »men om det nånsin blir vårt öde att bjudas ut på torget, så skall du få se att man där kommer att betala mera för oss än för dig.

*

Räfven utan svans.

En räf, som råkat få sin svans i en räfsax, nödgades lämna honom kvar för att komma lös. Som han fann det närapå outhärdligt att ensam gå utan svans, började han tänka efter, huru han skulle kunna få de andra räfvarna likadana för att därigenom dölja sin egen skymf. Han bjöd därför in dem till en allmän sammankomst och rådde dem hugga af sina svansar, enär denna lem icke blott vore ful utan äfven hängde som en onyttig börda. Men då tog en ibland dem till orda och sade: »O, du skälm! Om icke detta förskaffade dig själf någon fördel, så skulle du icke råda oss därtill.»

Räfven utan svans.

Räfven och det sjuka lejonet.

Det berättades, att lejonet blifvit illamående och låg instängdt i sin kula, och att det med stort nöje tog emot besök af de undersåtar, som ville komma dit för att gifva djurens konung sin hyllning. Många infunno sig, endast räfven höll sig beständigt undan. Lejonet lade märke till hans frånvaro och skickade en af sina schakaler med hälsning, att också räfven måtte visa, att han icke var känslolös för vördnad och undersåtlig kärlek, utan liksom alla andra komma för att göra sin uppvaktning. Räfven bad schakalen framföra hans mest oskrymtade vördnadsbetygelse för djurens herre och säga, att han mer än en gång varit på väg för att hälsa på, men att han lagt märke till, att alla fotspåren till kulans mynning pekade inåt, men intet utåt, och då han

icke var i stånd att kunna förklara detta på något tillfredsställande sätt, så hade han tagit sig friheten uteblifva. Verkliga förhållandet var också, att lejonets illamående endast var en förevändning för att locka djuren till kulan,

så att lejonet på ett behändigare sätt skulle kunna komma åt att få äta upp dem.

*

Nordanvinden och solen.

Emellan nordanvinden och solen uppstod en tvist om hvilken af dem båda, var den starkaste. Då de sågo en resande på sin väg, beslöto de pröfva, hvem som fortast kunde taga manteln från honom. Nordanvinden började och sände en rasande stormil, som genom sitt anfall nästan slet upp knäppet, som höll tillhopa manteln, men den resande fattade säkert tag i honom och svepte honom så tätt omkring kroppen, att nordanvinden förgäfves förslösade sin återstående kraft. Solen, som skingrade de moln, som samlats, slungade då sina hetaste strålar på den resandes hufvud. Alltmer utmattad af hettan, kastade mannen bort sin mantel och sprang till närmaste skuggrika plats för att söka skydd.

icke var i stånd att kunna förklara detta på något tillfredsställande sätt, så hade han tagit sig friheten uteblifva. Verkliga förhållandet var också, att lejonets illamående endast var en förevändning för att locka djuren till kulan,
så att lejonet på ett behändigare sätt skulle kunna komma åt att få äta upp dem.

*

Nordanvinden och solen.

Emellan nordanvinden och solen uppstod en tvist om hvilken af dem båda, var den starkaste. Då de sågo en resande på sin väg, beslöto de pröfva, hvem som fortast kunde taga manteln från honom. Nordanvinden började och sände en rasande stormil, som genom sitt anfall nästan slet upp knäppet, som höll tillhopa manteln, men den resande fattade säkert tag i honom och svepte honom så tätt omkring kroppen, att nordanvinden förgäfves förslösade sin återstående kraft. Solen, som skingrade de moln, som samlats, slungade då sina hetaste strålar på den resandes hufvud. Alltmer utmattad af hettan, kastade mannen bort sin mantel och sprang till närmaste skuggrika plats för att söka skydd.

Påfågeln och tranan.

Påfågeln bredde ut sin vackra glänsande stjärt och vandrade stolt upp och ned, så ståtligt han kunde, framför en trana, under det han gjorde narr af hennes torftiga fjädrar. »Tyst, tyst!» sade tranan; »hvilket är bäst, att sprätta omkring i smutsen och bli beundrad af barnen, eller sväfva högt ofvan skyarna som jag gör?»

*

Lejonet, åsnan och räfven.

Ett lejon, en åsna och en räf, hade gjort bekantskap med hvarandra och gingo ut på gemensam jakt. Då de samlat åtskilligt rof befallde lejonet åsnan skifta bytet dem emellan. Åsnan gjorde tre lika delar och uppmanade de båda andra att välja hvar sin del. Däröfver förgrymmades

Påfågeln och tranan.

Påfågeln bredde ut sin vackra glänsande stjärt och vandrade stolt upp och ned, så ståtligt han kunde, framför en trana, under det han gjorde narr af hennes torftiga fjädrar. »Tyst, tyst!» sade tranan; »hvilket är bäst, att sprätta omkring i smutsen och bli beundrad af barnen, eller sväfva högt ofvan skyarna som jag gör?»

*

Lejonet, åsnan och räfven.

Ett lejon, en åsna och en räf, hade gjort bekantskap med hvarandra och gingo ut på gemensam jakt. Då de samlat åtskilligt rof befallde lejonet åsnan skifta bytet dem emellan. Åsnan gjorde tre lika delar och uppmanade de båda andra att välja hvar sin del. Däröfver förgrymmades

lejonet och slet åsnan i stycken. Därvid fick räfven befallning att verkställa delningen. Denne lade nästan alltsamman på lejonets sida och behöll endast något litet för egen räkning. Lejonet, som blef högeligen förnöjdt öfver detta tecken på vördnad, frågade räfven, hvar han hade lärt en sådan belefvenhet och höflighet. »För att säga sanningen, herre», svarade räfven, »lärde jag det af åsnan, som ligger död där.»

*

Mannen och gåsen.

En man hade en gås, som hvarje dag åt honom värpte ett gyllene ägg. Som han var en girig man, tänkte han att om han slaktade sin gås, så skulle han med ens blifva en stormrik man. Han slaktade därför gåsen och skar upp henne, men blef ej litet nedslagen, då han fick se att hon i sitt inre icke var på minsta sätt olika hvarje annan gås.

lejonet och slet åsnan i stycken. Därvid fick räfven befallning att verkställa delningen. Denne lade nästan alltsamman på lejonets sida och behöll endast något litet för egen räkning. Lejonet, som blef högeligen förnöjdt öfver detta tecken på vördnad, frågade räfven, hvar han hade lärt en sådan belefvenhet och höflighet. »För att säga sanningen, herre», svarade räfven, »lärde jag det af åsnan, som ligger död där.»

*

Mannen och gåsen.

En man hade en gås, som hvarje dag åt honom värpte ett gyllene ägg. Som han var en girig man, tänkte han att om han slaktade sin gås, så skulle han med ens blifva en stormrik man. Han slaktade därför gåsen och skar upp henne, men blef ej litet nedslagen, då han fick se att hon i sitt inre icke var på minsta sätt olika hvarje annan gås.

Den fåfänga kajan.

En kaja, som pyntat sig med några urfallna påfågelsfjädrar, dem hon hittat, gaf sig in i påfåglarnas sällskap och försökte uppträda såsom de. De varseblefvo dock snart hennes förklädnad, ryckte häftigt sina fjädrar från henne

och tuktade henne därtill så grundligt, att när hon åter ville slå sig tillsammans med sina verkliga kamrater, så ville dessa i sin ordning ej ha något att skaffa med henne, utan drefvo bort henne från sig.

*

Tjufven och gossen.

En gosse satt och grät vid kanten af en brunn. En tjuf som kom dit, frågade honom, hvarför han grät. Gossen visade, sorgsen och snyftande på en tågstump och berättade, att han haft en silfverbägare bunden vid tåget, och att

Den fåfänga kajan.

En kaja, som pyntat sig med några urfallna påfågelsfjädrar, dem hon hittat, gaf sig in i påfåglarnas sällskap och försökte uppträda såsom de. De varseblefvo dock snart hennes förklädnad, ryckte häftigt sina fjädrar från henne och tuktade henne därtill så grundligt, att när hon åter ville slå sig tillsammans med sina verkliga kamrater, så ville dessa i sin ordning ej ha något att skaffa med henne, utan drefvo bort henne från sig.

*

Tjufven och gossen.

En gosse satt och grät vid kanten af en brunn. En tjuf som kom dit, frågade honom, hvarför han grät. Gossen visade, sorgsen och snyftande på en tågstump och berättade, att han haft en silfverbägare bunden vid tåget, och att

bägaren fallit loss och nu låg på bottnen af brunnen. Tjufven tog af sina kläder och steg ned i brunnen i hemlig tanke att för egen del behålla bägaren. Sedan han sökt honom en stund utan att hitta rätt på honom klättrade han upp igen, men fann då icke allenast gossen utan äfven sina kläder försvunna. Den hycklande skälmen hade nämligen begifvit sig bort med dem.

*

Räfven och bonden.

En räf, som var svårt eftersatt af jägare, fick under sin flykt genom skogen syn på en bonde, som högg ved och bad bonden om hjälp till ett gömställe. Mannen sade, att han kunde gå in i hans koja, som låg i närheten. Räfven hade knappt hunnit komma in, förrän jägarne kommo efter. »Har ni sett en räf komma förbi här?» Bonden sade »nej» men pekade i samma stund åt det ställe, där räfven låg. Jägarne förstodo emellertid icke vinken, utan fortsatte vidare i största hast. Räfven, som genom en springa i väggen hade sett allt, kom därefter ut och lagade sig i ordning att gå utan att taga afsked. »Hvarför då?» sade mannen. »Har du icke för sed att tacka din värd, innan du går?» »Jo, jo,» sade räfven; »om du varit lika hederlig med ditt finger, som med din tunga så skulle jag icke hafva gått utan att säga dig ett vackert farväl.»

bägaren fallit loss och nu låg på bottnen af brunnen. Tjufven tog af sina kläder och steg ned i brunnen i hemlig tanke att för egen del behålla bägaren. Sedan han sökt honom en stund utan att hitta rätt på honom klättrade han

upp igen, men fann då icke allenast gossen utan äfven sina kläder försvunna. Den hycklande skälmen hade nämligen begifvit sig bort med dem.

*

Räfven och bonden.

En räf, som var svårt eftersatt af jägare, fick under sin flykt genom skogen syn på en bonde, som högg ved och bad bonden om hjälp till ett gömställe. Mannen sade, att han kunde gå in i hans koja, som låg i närheten. Räfven hade knappt hunnit komma in, förrän jägarne kommo efter. »Har ni sett en räf komma förbi här?» Bonden sade »nej» men pekade i samma stund åt det ställe, där räfven låg. Jägarne förstodo emellertid icke vinken, utan fortsatte vidare i största hast. Räfven, som genom en springa i väggen hade sett allt, kom därefter ut och lagade sig i ordning att gå utan att taga afsked. »Hvarför då?» sade mannen. »Har du icke för sed att tacka din värd, innan du går?» »Jo, jo,» sade räfven; »om du varit lika hederlig med ditt finger, som med din tunga så skulle jag icke hafva gått utan att säga dig ett vackert farväl.»

"Räfven och bonden.

Räfven och apan.

Under en sammankomst, som djuren höllo, dansade en apa till förnöjelse för de samlade och blef för sin dans så omtyckt, att de valde henne till konung. Men en räf, som var afundsjuk på henne för upphöjelsen och fick se en räfsax med utlagdt bete, tog apan med sig dit under föregifvande, att han visserligen sjelf upptäckt denna köttbit men ej ville göra något bruk däraf, ty lagen tillerkände den åt konungen. Apan närmade sig oförsiktigt räfsaxen, blef gripen af den och utbrast i skymford, kallade räfven en bedragare. Men denne svarade apan: »Kära apa, du är själf så dum och vill dock vara konung öfver andra».

Fiskarne.

Några fiskare drogo upp sitt nät. Som det var mycket tungt, jublade de af glädje, ty de förmodade sig ha fått en rik fångst. Men sedan de fört nätet till stranden, funno de däri endast några få fiskar, men däremot en sten af ofantlig storlek. Då blefvo de ledsna och bedröfvade, icke allenast för det ringa antalet fiskar, utan ännu mera därför att de blifvit svikna i sina stora förhoppningar. Men en bland dem, en redan till åren kommen man, sade: »Vänner, låtom oss icke bli alltför nedslagna, ty sorgen är, som man ser, glädjens syster. Utan tvifvel borde vi, som förut gladt oss så mycket, på något sätt också smaka sorgen.»

*

Lejonet, tigern och räfven.

Ett lejon och en tiger råkade mötas där en nyss skjuten hjortkalf låg. Båda ville ha bytet, och en vild envigeskamp blef följden. Båda voro unga och starka; striden blef därför både långvarig och ursinnig. Slutligen lågo de utsträckta på marken, flåsande, blödande och utmattade, båda två ur stånd att lyfta en tass emot hvarandra. En oförskämd räf, kom då fram och bar midt för deres ögon bort det byte för hvars skull de lidit så mycket.

*

Fiskarne.

Några fiskare drogo upp sitt nät. Som det var mycket tungt, jublade de af glädje, ty de förmodade sig ha fått en rik fångst. Men sedan de fört nätet till stranden, funno de däri endast några få fiskar, men däremot en sten af ofantlig storlek. Då blefvo de ledsna och bedröfvade, icke allenast för det ringa antalet fiskar, utan ännu mera därför att de blifvit svikna i sina stora förhoppningar. Men en bland dem, en redan till åren kommen man, sade: »Vänner, låtom oss icke bli alltför nedslagna, ty sorgen är, som man ser, glädjens syster. Utan tvifvel borde vi, som förut gladt oss så mycket, på något sätt också smaka sorgen.»

*

Lejonet, tigern och räfven.

Ett lejon och en tiger råkade mötas där en nyss skjuten hjortkalf låg. Båda ville ha bytet, och en vild envigeskamp blef följden. Båda voro unga och starka; striden blef därför både långvarig och ursinnig. Slutligen lågo de utsträckta på marken, flåsande, blödande och utmattade, båda två ur stånd att lyfta en tass emot hvarandra. En oförskämd räf, kom då fram och bar midt för deres ögon bort det byte för hvars skull de lidit så mycket.

*

Lejonet tigern och räfven.

Hunden i krubban.

En hund låg i en krabba, full med hö. En hungrig oxe kom till krubban och började äta af höet, men hunden sprang morrande upp mot honom och ville ej låta honom röra ett strå. »Argsinta kräk», sade oxen, »själf kan du ej äta höet, och likväl vill du ej tillåta någon annan att få det.»

*

Gossen och hans moder.

En gosse stal från skolrummet en af sina kamraters skriftaflor och bar den hem till sin moder. Modern uraktlät icke blott att tukta honom för stölden utan visade snarare i stället sin belåtenhet därmed. Vid tilltagande ålder stal han föremål af högre värde, men ertappades slutligen vid en stöld och dömdes till döden. Då hans moder högljudt

Hunden i krubban.

En hund låg i en krabba, full med hö. En hungrig oxe kom till krubban och började äta af höet, men hunden sprang morrande upp mot honom och ville ej låta honom röra ett strå. »Argsinta kräk», sade oxen, »själf kan du

ej äta höet, och likväl vill du ej tillåta någon annan att få det.»

*

Gossen och hans moder.

En gosse stal från skolrummet en af sina kamraters skriftaflor och bar den hem till sin moder. Modern uraktlät icke blott att tukta honom för stölden utan visade snarare i stället sin belåtenhet därmed. Vid tilltagande ålder stal han föremål af högre värde, men ertappades slutligen vid en stöld och dömdes till döden. Då hans moder högljudt

jämrande sig, följde honom på vägen till afrättsplatsen, bad han bödeln om tillstånd att få hviska några ord i hennes öra. Han fick det, och modern höll örat till, men i stället för att säga något, bet sonen af örat på henne. Då alla uttryckte sin afsky öfver att han icke blott var en tjuf, utan äfven en niding mot sin egen moder, svarade han: »Det är dock hon, som är skulden till min olycka, ty hade hon tuktat mig vid det tillfälle, då jag stal skriftaflan, så skulle jag ej hafva fortsatt med att stjäla och ej nu blifvit förd till döden.»

*

Örnen och räfven.

En örn, som såg sig omkring efter något, hvarmed han kunde lifnära sina små blef varse en räfunge, som värmde sig i solskenet. Han slog ned på honom och skulle föra honom med sig, då den gamla räfhonan kom fram och med tårar i ögonen ömkeligen bad örnen att för den kärlek örnen kände för egna ungar, skona räfhonans ende afkomling. Örnen, hvars näste var beläget i ett ganska högt träd, gjorde blott spe åt räfvens anhållan och förde räfungen till sitt bo. Han skulle där stycka sönder honom åt sina ungar, men då kom räfven springande med en eldbrand, som han i ilande hast hämtat från ett altare på ett närbeläget fält, hvarpå några landtman offrat ett kid. När örnen fick se, att räfven ämnade antända trädet, greps han af förskräckelse öfver den hotande undergången för sina egna små och kände sig glad att kunna gifva räfungen frisk och rask tillbaka åt hans moder.

jämrande sig, följde honom på vägen till afrättsplatsen, bad han bödeln om tillstånd att få hviska några ord i hennes öra. Han fick det, och modern höll örat till, men i stället för att säga något, bet sonen af örat på henne. Då alla uttryckte sin afsky öfver att han icke blott var en tjuf, utan äfven en niding mot sin egen moder, svarade han: »Det är dock hon, som är skulden till min olycka, ty hade hon tuktat mig vid det tillfälle, då jag stal skriftaflan, så skulle jag ej hafva fortsatt med att stjäla och ej nu blifvit förd till döden.»

*

Örnen och räfven.

En örn, som såg sig omkring efter något, hvarmed han kunde lifnära sina små blef varse en räfunge, som värmde sig i solskenet. Han slog ned på honom och skulle föra honom med sig, då den gamla räfhonan kom fram och med tårar i ögonen ömkeligen bad örnen att för den kärlek örnen kände för egna ungar, skona räfhonans ende afkomling. Örnen, hvars näste var beläget i ett ganska högt träd, gjorde blott spe åt räfvens anhållan och förde räfungen till sitt bo. Han skulle där stycka sönder honom åt sina ungar, men då kom räfven springande med en eldbrand, som han i ilande hast hämtat från ett altare på ett närbeläget fält, hvarpå några landtman offrat ett kid. När örnen fick se, att räfven ämnade antända trädet, greps han af förskräckelse öfver den hotande undergången för sina egna små och kände sig glad att kunna gifva räfungen frisk och rask tillbaka åt hans moder.

Örnen och räfven.

Landtmannen och hans söner.

En landtman, som redan var nära döden och hyste den önskan, att hans söner också skulle välja åkerbruket till yrke, kallade dem till sig och sade till dem: »Barn, jag lämnar nu lifvet, men I skolen, om I blott ifrigt söken, finna det, som jag gömt i min jord». I den tron att fadern gömt en skatt någonstädes, kringgräfde och rensade de efter faderns död helt och hållet marken på det vinberg, som de efter fadern ärft. De råkade väl ej på någon skatt, men det så förträffligt kringgräfda och rensade vinberget bar frukt åt dem i öfverflöd.

*

Hästen och hjorten.

Hästen, som råkat i strid med hjorten och var ur stånd att hämnas på sin fiende, kom till människan och begärde hennes hjälp. Han tillät henne sadla sig, hon satte sig upp och styrde honom så, att han red ned hjorten så att denne dödades. Hästen gnäggade af glädje, han tackade sin ryttare

Landtmannen och hans söner.

En landtman, som redan var nära döden och hyste den önskan, att hans söner också skulle välja åkerbruket till yrke, kallade dem till sig och sade till dem: »Barn, jag lämnar nu lifvet, men I skolen, om I blott ifrigt söken, finna det, som jag gömt i min jord». I den tron att fadern gömt en skatt någonstädes, kringgräfde och rensade de efter faderns död helt och hållet marken på det vinberg, som de efter fadern ärft. De råkade väl ej på någon skatt, men det så förträffligt kringgräfda och rensade vinberget bar frukt åt dem i öfverflöd.

*

Hästen och hjorten.

Hästen, som råkat i strid med hjorten och var ur stånd att hämnas på sin fiende, kom till människan och begärde hennes hjälp. Han tillät henne sadla sig, hon satte sig upp och styrde honom så, att han red ned hjorten så att denne dödades. Hästen gnäggade af glädje, han tackade sin ryttare

varmt, och bad honom nu lyfta af sadeln och låta honom gå. »Nej visst icke», sade människan, »du är alldeles för nyttig för mig, som du nu är.» Hästen måste därefter tjäna människan och fann, att han tillfredsställt sin hämnd på bekostnad af sin frihet.

*

Råttan och lekatten.

En mager och hungrig råtta arbetade med mycket besvär innan hon fick upp så stort hål i en sädeslår, att hon

kunde komma in. Sedan detta var skedt, födde hon sig där så rundeligen under en tid, att då hon ville gå tillbaka samma väg som hon kommit, så hade hon blifvit alltför tjock för att kunna slinka igenom hålet, om hon än ansträngde sig aldrig så mycket. En lekatt, som hade stort nöje af att ge akt på den lilla feta tingestens fåfänga stretande, ropade till henne och sade: »Lyss till mig, min tjocka vän. Det finnes endast ett sätt att komma ut, och det är att vänta, till dess du blifvit lika mager, som då du kröp in.»

varmt, och bad honom nu lyfta af sadeln och låta honom gå. »Nej visst icke», sade människan, »du är alldeles för nyttig för mig, som du nu är.» Hästen måste därefter tjäna människan och fann, att han tillfredsställt sin hämnd på bekostnad af sin frihet.

*

Råttan och lekatten.

En mager och hungrig råtta arbetade med mycket besvär innan hon fick upp så stort hål i en sädeslår, att hon kunde komma in. Sedan detta var skedt, födde hon sig där så rundeligen under en tid, att då hon ville gå tillbaka samma väg som hon kommit, så hade hon blifvit alltför tjock för att kunna slinka igenom hålet, om hon än ansträngde sig aldrig så mycket. En lekatt, som hade stort nöje af att ge akt på den lilla feta tingestens fåfänga stretande, ropade till henne och sade: »Lyss till mig, min tjocka vän. Det finnes endast ett sätt att komma ut, och det är att vänta, till dess du blifvit lika mager, som då du kröp in.»

Vildsvinet och åsnan.

En liten skälm till åsna sammanträffade i en skog med ett vildsvin och hälsade på det med oförskämd förtrolighet. Vildsvinet var nära att hämnas denna skymf genom att upprista åsnans ljumske men lade band på sin vrede och åtnöjde sig med att säga: »Gå, ditt eländiga kräk, jag skulle lätteligen och i rikt mått kunna hämnas på dig, men jag har ej lust att smutsa mina betar med en så lumpet kreaturs blod.»

*

Storskrytaren.

En man, som varit på resor, berömde sig efter återkomsten till sitt hem af att han, bland många andra vackra bedrifter, som han utfört i åtskilliga land, också på ön Rodos gjort ett hopp, som ingen annan därstädes varit i stånd att

Vildsvinet och åsnan.

En liten skälm till åsna sammanträffade i en skog med ett vildsvin och hälsade på det med oförskämd förtrolighet. Vildsvinet var nära att hämnas denna skymf genom att upprista åsnans ljumske men lade band på sin vrede och åtnöjde sig med att säga: »Gå, ditt eländiga kräk, jag skulle lätteligen och i rikt mått kunna hämnas på dig, men jag har ej lust att smutsa mina betar med en så lumpet kreaturs blod.»

*

Storskrytaren.

En man, som varit på resor, berömde sig efter återkomsten till sitt hem af att han, bland många andra vackra bedrifter, som han utfört i åtskilliga land, också på ön Rodos gjort ett hopp, som ingen annan därstädes varit i stånd att

göra; och han hade — tillade han — vittnen, som varit närvarande därvid. Då tog en af de tillstädesvarande till ordet och sade: »Om det, är sant, behöfver du inga vittnen; här är Rodos, gör här om ditt hopp!»

*

Getherden och gethonan.

En gosse, hvars göromål det var att vakta några getter, dref dem, då det började skymma, tillsamman för att föra dem hem. En af flocken, en gethona, var den enda, som icke ville följa hans lock, utan blef stående på kanten af en klippa och åt af de örter, som växte där. Grossen förlorade då sitt tålamod och tog upp en stor sten samt slungade den mot geten med all sin kraft. Stenen träffade ett af getens horn — och bröt af det på midten. Gossen blef förskräckt öfver hvad han gjort, och fruktande sin husbondes vrede, kastade han sig på knä framför geten, bad henne ej säga något om olyckan och förklarade, att det icke var med afsikt gjordt.» »Bah»! svarade geten, »må min tunga vara än så tyst, mitt horn skall nog skvallra om saken.»

göra; och han hade — tillade han — vittnen, som varit närvarande därvid. Då tog en af de tillstädesvarande till ordet och sade: »Om det, är sant, behöfver du inga vittnen; här är Rodos, gör här om ditt hopp!»

*

Getherden och gethonan.

En gosse, hvars göromål det var att vakta några getter, dref dem, då det började skymma, tillsamman för att föra dem hem. En af flocken, en gethona, var den enda, som icke ville följa hans lock, utan blef stående på kanten af en klippa och åt af de örter, som växte där. Grossen förlorade då sitt tålamod och tog upp en stor sten samt slungade den mot geten med all sin kraft. Stenen träffade ett af getens horn — och bröt af det på midten. Gossen blef förskräckt öfver hvad han gjort, och fruktande sin husbondes vrede, kastade han sig på knä framför geten, bad henne ej säga något om olyckan och förklarade, att det icke var med afsikt gjordt.» »Bah»! svarade geten, »må min tunga vara än så tyst, mitt horn skall nog skvallra om saken.»

Räfven och tigern.

En skicklig bågskytt, som kom till skogen, skötte sina pilar så väl, att djuren i stor räddhåga flydde. Tigern tillsade dem emellertid att ej vara rädda, ty han ville ensam upptaga striden med deras fiende och drifva honom bort från deras område. Knappt hade han talat ut, förrän en pil genomträngde hans refben och fastnade i hans

sida. Räfven frågade honom illslugt, hvad han nu tänkte om sin motståndare. »Ack!» svarade tigern, som vred sig af smärta, »jag finner, att jag misstagit mig i min uträkning.»

*

Myran och dufvan.

En törstig myra, som kommit till en källa, bortfördes af strömdraget och höll på att drunkna. En medlidsam dufva såg detta, bröt en kvist af ett träd och kastade den i källan. Myran satte sig på den och blef räddad. Efter någon tids förlopp ställde en fågelfängare sina limspön i ordning,

Räfven och tigern.

En skicklig bågskytt, som kom till skogen, skötte sina pilar så väl, att djuren i stor räddhåga flydde. Tigern tillsade dem emellertid att ej vara rädda, ty han ville ensam upptaga striden med deras fiende och drifva honom bort från deras område. Knappt hade han talat ut, förrän en pil genomträngde hans refben och fastnade i hans sida. Räfven frågade honom illslugt, hvad han nu tänkte om sin motståndare. »Ack!» svarade tigern, som vred sig af smärta, »jag finner, att jag misstagit mig i min uträkning.»

*

Myran och dufvan.

En törstig myra, som kommit till en källa, bortfördes af strömdraget och höll på att drunkna. En medlidsam dufva såg detta, bröt en kvist af ett träd och kastade den i källan. Myran satte sig på den och blef räddad. Efter någon tids förlopp ställde en fågelfängare sina limspön i ordning,

och gick ut för att fånga dufvan. När myran såg detta, bet hon fågelfängaren i foten. Af smärta bortkastade då denne sina limspön, och dufvan fick tid att taga till flykten.

*

Grodorna som önkade få en konung.

Grodorna, som förde ett lungt och fritt lefnadssätt i sjöarna och dammarna, bådo en gång Zeus skänka dem en konung. Zeus, som den gången var vid godt lynne, kastade en timmerstock till dem, sägande: »Där är en kung för er.» Förskräckta af plaskningen, betraktade grodorna sin kung under fruktan och bäfvan, till dess slutligen en af dem, som var mera dristig än de öfriga och uppmuntrades af hans lugn, hoppade upp på sin monarks skuldror. Många andra följde sedermera hennes exempel och gjorde narr åt sin viljelöse konung bakom hans rygg. Snart trötta vid en så dåsig härskare bådo de åter igen Zeus, att han ville skänka dem något, som var mera likt en kung. Denna gång skickade han till dem en stork, som kastade dem omkring och utan nåd och barmhärtighet uppslukade dem. De läto därför ingen tid förspillas, innan de åter bönföllo hos guden, att han ville gifva dem tillbaka deras forna författning och riksstyrelse. »Nej, nej», svarade han; »en kung, som ej gör er något ondt, är er icke till nöjes. Hållen till godo med den I hafven, annars kan det hända, att I i hans ställe bekommen en, som är

ännu värre.»

och gick ut för att fånga dufvan. När myran såg detta, bet hon fågelfängaren i foten. Af smärta bortkastade då denne sina limspön, och dufvan fick tid att taga till flykten.

*

Grodorna som önkade få en konung.

Grodorna, som förde ett lungt och fritt lefnadssätt i sjöarna och dammarna, bådo en gång Zeus skänka dem en konung. Zeus, som den gången var vid godt lynne, kastade en timmerstock till dem, sägande: »Där är en kung för er.» Förskräckta af plaskningen, betraktade grodorna sin kung under fruktan och bäfvan, till dess slutligen en af dem, som var mera dristig än de öfriga och uppmuntrades af hans lugn, hoppade upp på sin monarks skuldror. Många andra följde sedermera hennes exempel och gjorde narr åt sin viljelöse konung bakom hans rygg. Snart trötta vid en så dåsig härskare bådo de åter igen Zeus, att han ville skänka dem något, som var mera likt en kung. Denna gång skickade han till dem en stork, som kastade dem omkring och utan nåd och barmhärtighet uppslukade dem. De läto därför ingen tid förspillas, innan de åter bönföllo hos guden, att han ville gifva dem tillbaka deras forna författning och riksstyrelse. »Nej, nej», svarade han; »en kung, som ej gör er något ondt, är er icke till nöjes. Hållen till godo med den I hafven, annars kan det hända, att I i hans ställe bekommen en, som är ännu värre.»

Grodorna, som önskade få en konung.

Lärkan och hennes ungar.

En lärka, som hade sina ungar på ett sädesfält, hvilket var nära moget till skörd, började frukta för, att skördemännen skulle komma, innan hennes unga afkomlingar voro flygfärdiga. Hvarje dag, då hon flög ut för att söka föda, ålade hon dem därför, att ge noga akt på hvad de under hennes bortovaro kunde få höra samt berätta det för henne, då hon kom åter. En dag, då hon flugit bort, hörde de åkerfältets ägare säga till sin son, att säden nu var så mogen, att den kunde skäras, och att han tidigt följande dag skulle gå till sina vänner och grannar samt bedja dem komma för att hjälpa till med skörden. När den gamla lärkan kom hem, skockade sig de små, förskräckta och kvittrande, rundt omkring henne, omtalade hvad de fått höra och bådo, att hon skulle genast flytta dem. Modern bad dem lugna sig, »ty», sade hon, »om ägaren behöfver anlita sina vänner och

grannar, så är jag viss på, att säden icke blir skuren i morgon.» Dagen därpå aflägsnade hon sig åter och gaf samma tillsägelse som förut. Ägaren kom och stod väntande. Solen började skina hett, men ingenting blef gjordt, ty ingen enda infann sig. »Du ser», sade han till sin son, »att våra vänner och grannar icke äro att lita på. Spring därför till några af dina farbröder och kusiner och hälsa dem, att jag ber dem komma hit i morgon bittida för att hjälpa oss.» Äfven detta berättade lärkungarna, högeligen förskräckta, för sin moder. »Barn», sade hon, »varen icke rädda. Anhöriga och släktingar äro icke alltid villiga att hjälpa hvarandra; men hållen edra öron öppna och låten mig veta hvad I hören i morgon.» Ägaren infann sig dagen därpå, och då han fann sina släktingar lika ovilliga som sina grannar, sade han till sin son: »Nu, Georg, får du lyssna till hvad jag säger. Gör ett par goda liar i ordning till i morgon bittida; ty, som det ser ut, måste vi skära åkern ensamma.» Ungarna omtalade detta för sin moder. »Då, mina kära barn», sade hon, »är det tid för oss att verkligen ge oss i väg, ty när en man beslutar sig för att själf ombestyra sina göromål, så blir han icke längre lurad.» Hon bortflyttade genast sina ungar, och säden blef följande dag skuren af den gamle mannen och hans son.»

*

Åsnan och lejonet.

En åsna och en tupp voro ute tillsamman för att söka sig föda. Ett lejon anföll åsnan. Då gol tuppen, och lejonet, som enligt sägnen blir förskräckt, då tuppen gal, tog till flykten. Men åsnan, som trodde, att det flytt för hennes skull, sprang efter lejonet. När hon förföljt det ett långt stycke väg, så att tuppens galande ej mer hördes, vände lejonet sig om och slet åsnan i stycken. I dödsstunden skrek hon: »Hvad jag är för en olycklig och oförståndig varelse! Hvarför störtade jag mig i striden, när jag i alla fall icke härstammar från krigiska fäder.»

*

Ansiktsmasken.

En räf, som kommit in i en skådespelares hus och snokade igenom hans saker, fann däribland en vackert utstyrd ansiktsmask. Han fattade den med fram tassarna och sade: »Ack, hvilket vackert ansikte! Skada, att det icke har någon hjärna.»

Åsnan och lejonet.

En åsna och en tupp voro ute tillsamman för att söka sig föda. Ett lejon anföll åsnan. Då gol tuppen, och lejonet, som enligt sägnen blir förskräckt, då tuppen gal, tog till flykten. Men åsnan, som trodde, att det flytt för hennes skull, sprang efter lejonet. När hon förföljt det ett långt stycke väg, så att tuppens galande ej mer hördes, vände lejonet sig om och slet åsnan i stycken. I dödsstunden skrek hon: »Hvad jag är för en olycklig och oförståndig varelse! Hvarför störtade jag mig i striden, när jag i alla fall icke härstammar från krigiska fäder.»

*

Ansiktsmasken.

En räf, som kommit in i en skådespelares hus och snokade igenom hans saker, fann däribland en vackert utstyrd ansiktsmask. Han fattade den med fram tassarna och sade: »Ack, hvilket vackert ansikte! Skada, att det icke har någon hjärna.»

Åsnan, hunden och vargen.

En lastad åsna knogade åstad, följd af sin uttröttade herre, och i hälarna på denne gick en hungrig hund. Deras väg gick öfver en äng, och mannen lade sig raklång ned på gräsmattan och föll i sömn. Åsnan begagnade tillfället att smaka på betet och gjorde sig icke alls brådtom. Endast hunden, som tärdes af hungerns plågor, fann tiden gå långsamt. »Käre kamrat», sade han till åsnan, »fall på knä, så att jag kan få mig litet mat ur korgen, som du har på din rygg.» Åsnan slog döförat till och fortfor att mumsa i sig det gröna och späda gräset. Hunden åter fortsatte

med sina böner, tills åsnan svarade: »Kan du ej vänta, tills din herre vaknar. Han lär utan tvifvel ge dig din vanliga portion.» I detsamma framrusade en utsvulten varg och grep med ett språng åsnan i strupen. »Hjälp, hjälp, käre Hugg-i!» skrek åsnan; men hunden rörde sig ej ur fläcken. »Vänta tills din herre vaknar,» sade han; »han lär utan tvifvel komma dig till hjälp.» Orden hade knappt blifvit uttalade, förrän åsnan låg strypt på marken.

*

Fortuna och gossen.

En liten gosse, som var alldeles uttröttad af lek, sträckte ut sig på marken och föll i en tung sömn nära randen af en djup brunn. Fortuna kom till stället, väckte honom sakta och sade: »Min käre gosse, tro mig, jag har räddat ditt lif. Om du hade fallit i brunnen, så skulle alla ha skjutit skulden på mig, men säg mig nu uppriktigt: hade felet varit ditt eller mitt?»

*

Igelkotten och ormarna.

En igelkott, som sökte sig tillflyktsort, bad några ormar, att de skulle lämna honom tillträde till sin kula. De släppte honom in men blefvo snart så besvärade af hans hvassa, spetsiga taggar, att de ångrade sin godhjärtenhet och enträget bådo honom låta dem själfva få rå om sin håla. »Nej», sade igelkotten, »må de lämna platsen, som ej längre tycka om honom; för min del är jag högst belåten med att ha det som jag har det.»

Fortuna och gossen.

En liten gosse, som var alldeles uttröttad af lek, sträckte ut sig på marken och föll i en tung sömn nära randen af en djup brunn. Fortuna kom till stället, väckte honom sakta och sade: »Min käre gosse, tro mig, jag har räddat ditt lif. Om du hade fallit i brunnen, så skulle alla ha skjutit skulden på mig, men säg mig nu uppriktigt: hade felet varit ditt eller mitt?»

*

Igelkotten och ormarna.

En igelkott, som sökte sig tillflyktsort, bad några ormar, att de skulle lämna honom tillträde till sin kula. De släppte honom in men blefvo snart så besvärade af hans hvassa, spetsiga taggar, att de ångrade sin godhjärtenhet och enträget bådo honom låta dem själfva få rå om sin håla. »Nej», sade igelkotten, »må de lämna platsen, som ej längre tycka om honom; för min del är jag högst belåten med att ha det som jag har det.»

Hermes och vedhuggaren.

En vedhuggare, som arbetade vid en flod, råkade tappa sin yxa i vattnet. Rådlös satte han sig vid stranden och

jämrade sig. Då Hermes hörde hans jämmer, kände han medlidande med mannen, dök ned i floden, upphämtade en gyllene yxa och frågade honom, om det var den, som han förlorat? På hans svar, att det icke var den, dök guden åter ned och upphämtade en af silfver. När vedhuggaren förklarade, att icke heller denna vore hans, dök Hermes för tredje gången ned och upptog den rätta. Då mannen med glädje och tacksamhet mottog henne, fann Hermes så stort välbehag i hans rättrådighet, att han skänkte honom alla tre yxorna. Vid sin hemkomst omtalade mannen för sina vänner hela tilldragelsen. En af vännerna ville då göra på samma sätt. Han begaf sig till floden, kastade med afsikt sin bila ut i strömmen, satte sig ned och grät. Då uppenbarade sig Hermes och frågade äfven honom om orsaken till hans jämmer; han dök på samma sätt ned, upptog en gyllene bila och frågade, om det var den, som han tappat. Full af förnöjelse svarade den förre: »Ja, sannerligen är det icke den! Då fattades guden af afsky öfver en sådan oförskämdhet och tog icke blott den gyllene yxan tillbaka, utan vägrade äfven skaffa hans egen yxa åter.

Hermes och vedhuggaren.

Påfågeln och skatan.

Fåglarna höllo en gång ett möte för att välja sig en konung, och bland andra sökande var äfven påfågeln en. Utbredande sin prålande stjärt och stolt vandrande upp och ned med tillgjord förnämhet, drog han den enfaldiga hopens ögon till sig genom sitt lysande utseende och blef med glädjerop utvald till konung. Just som de voro i färd med att utropa honom, steg skatan fram i midten af församlingen och vände sig till den nye konungen sålunda: »Måtte eders utkorade majestät nådigst tillåta en ödmjuk beundrare att framställa en fråga. I egenskap af vår konung lägga vi i edra händer både våra lif och vårt gods. Om följaktligen örnen, gamen och höken, våra ostyriga bröder, framdeles skulle, såsom de hittilldags gjort, våga slå ned på oss, hvilka åtgärder ämnar ni då vidtaga för att försvara oss?» Denna skarpa fråga öppnade ögonen på fåglarna för deras ömkliga val. De upphäfde valet och hafva allt sedan betraktat påfågeln som en högmodig lycksökare men däremot ansett skatan vara så god talare som hvilken som helst annan ibland dem.

*

Fågelfängaren och ormen.

En fågelfängare tog lim och spön och gick ut på fångst. Då han fick se en kramsfågel sitta uppe i ett högt träd, fäste han spöna vid hvarandra på längden och tittade sedan oafvändt uppåt för att se efter hur han skulle lämpligast bära sig åt. Därvid råkade han trampa på en orm som låg på marken. Denne blef rasande och bet honom. Fågelfängaren sade då i sin dödsstund: »Jag stackare! Medan jag ville fånga en, har jag själf blifvit offer för en annan.»

*

De två kräftorna.

»Mitt kära barn», ropade en dag en gammal kräfta till sin dotter, »hvarför knogar du åstad på detta ömkliga sätt? Hvarför går du icke rakt fram liksom annat folk?» »Ack, mor», svarade den unga kräftan, »jag tycker, att jag går alldeles som du. Visa mig först, hur jag skall bära mig åt, så skall jag sedan med nöje följa exemplet.»

*

Berget i födslovånda.

Ett berg, från hvilket förskräckliga jämmerrop hördes, sades vara i födslovånda, och folket skockade sig i närheten för att se, hvad som månde födas till världen. Sedan man väntat, tills man hunnit blifva alldeles uttröttad, fick man se en råtta krypa fram.

Fågelfängaren och ormen.

En fågelfängare tog lim och spön och gick ut på fångst. Då han fick se en kramsfågel sitta uppe i ett högt träd, fäste han spöna vid hvarandra på längden och tittade sedan oafvändt uppåt för att se efter hur han skulle lämpligast bära sig åt. Därvid råkade han trampa på en orm som låg på marken. Denne blef rasande och bet honom. Fågelfängaren sade då i sin dödsstund: »Jag stackare! Medan jag ville fånga en, har jag själf blifvit offer för en annan.»

*

De två kräftorna.

»Mitt kära barn», ropade en dag en gammal kräfta till sin dotter, »hvarför knogar du åstad på detta ömkliga sätt? Hvarför går du icke rakt fram liksom annat folk?» »Ack, mor», svarade den unga kräftan, »jag tycker, att jag går alldeles som du. Visa mig först, hur jag skall bära mig åt, så skall jag sedan med nöje följa exemplet.»

*

Berget i födslovånda.

Ett berg, från hvilket förskräckliga jämmerrop hördes, sades vara i födslovånda, och folket skockade sig i närheten för att se, hvad som månde födas till världen. Sedan man väntat, tills man hunnit blifva alldeles uttröttad, fick man se en råtta krypa fram.

Fågelfängaren och ormen.

En fågelfängare tog lim och spön och gick ut på fångst. Då han fick se en kramsfågel sitta uppe i ett högt träd, fäste han spöna vid hvarandra på längden och tittade sedan oafvändt uppåt för att se efter hur han skulle lämpligast bära sig åt. Därvid råkade han trampa på en orm som låg på marken. Denne blef rasande och bet honom. Fågelfängaren sade då i sin dödsstund: »Jag stackare! Medan jag ville fånga en, har jag själf blifvit offer för en annan.»

*

De två kräftorna.

»Mitt kära barn», ropade en dag en gammal kräfta till sin dotter, »hvarför knogar du åstad på detta ömkliga sätt? Hvarför går du icke rakt fram liksom annat folk?» »Ack, mor», svarade den unga kräftan, »jag tycker, att jag går alldeles som du. Visa mig först, hur jag skall bära mig åt, så skall jag sedan med nöje följa exemplet.»

*

Berget i födslovånda.

Ett berg, från hvilket förskräckliga jämmerrop hördes, sades vara i födslovånda, och folket skockade sig i närheten för att se, hvad som månde födas till världen. Sedan man väntat, tills man hunnit blifva alldeles uttröttad, fick man se en råtta krypa fram.

Berget i födslovånda.

Den förståndiga åsnan.

En gammal man, som under krigstid gifvit sin åsna tillåtelse beta på en äng, råkade i stor förskräckelse, då fienderna oförmodadt nalkades. Han försökte på allt möjligt sätt, få åsnan att taga till flykten men förgäfves. »Fienderna äro öfver oss», sade han. »Och hvad vilja fienderna då göra?» frågade åsnan. »Vilja de sätta två par korgar på min rygg, i stället för ett par?» »Nej», svarade mannen, »därmed har det ingen fara.» »Nå», återtog åsnan, »då vill jag ej heller röra mig en tum ur fläcken. Jag är född att vara slaf, och min störste ovän är den, som ger mig mest att bära.»

*

Lejonet, vargen och räfven.

Ett gammalt lejon låg sjukt i sin kula. Alla djuren infunno sig för att besöka sin konung, endast räfven kom icke. Detta gaf vargen önskad anledning till hämnd; han anklagade därför räfven inför lejonet, sägande, att räfven ringaktade härskaren öfver dem alla och därför icke kom på besök. Emellertid infann sig dock räfven till slut och fick innan han gick in, höra hvad vargen hade sagt. Lejonet tog mot räfven med ett rytande. Men denne bad att få försvara sig och sade: »Hvem af alla här församlade har gagnat dig så mycket som jag, som allestädes gått omkring för att hos någon läkare höra efter ett botemedel för dig?» Då lejonet befallde honom att strax uppgifva botemedlet, fortsatte räfven: »Botemedlet är, att du flår vargen lefvande och insveper dig i hans hud medan huden ännu är alldeles varm.» I ett nu låg vargen utsträckt på marken. Då sade räfven leende: »Man skall icke uppväcka onda utan goda tänkesätt hos härskarne.»

*

Räfven och vindrufvorna.

En hungrig räf såg en dag några frestande vindrufklasar, som hängde temligen högt från marken. Han gjorde många försök att nå dem men alltid förgäfves. Trött af sina fåfänga försök, gick han sin väg, grälande för sig själf. »Jag vet, att du är ett otäckt, surt ting och alldeles icke skapadt för fint folks mun.»

Lejonet, vargen och räfven.

Ett gammalt lejon låg sjukt i sin kula. Alla djuren infunno sig för att besöka sin konung, endast räfven kom icke. Detta gaf vargen önskad anledning till hämnd; han anklagade därför räfven inför lejonet, sägande, att räfven ringaktade härskaren öfver dem alla och därför icke kom på besök. Emellertid infann sig dock räfven till slut och fick innan han gick in, höra hvad vargen hade sagt. Lejonet tog mot räfven med ett rytande. Men denne bad att få försvara sig och sade: »Hvem af alla här församlade har gagnat dig så mycket som jag, som allestädes gått omkring för att hos någon läkare höra efter ett botemedel för dig?» Då lejonet befallde honom att strax uppgifva botemedlet, fortsatte räfven: »Botemedlet är, att du flår vargen lefvande och insveper dig i hans hud medan huden ännu är alldeles varm.» I ett nu låg vargen utsträckt på marken. Då sade räfven leende: »Man skall icke uppväcka onda utan goda tänkesätt hos härskarne.»

*

Räfven och vindrufvorna.

En hungrig räf såg en dag några frestande vindrufklasar, som hängde temligen högt från marken. Han gjorde många försök att nå dem men alltid förgäfves. Trött af sina fåfänga försök, gick han sin väg, grälande för sig själf. »Jag vet, att du är ett otäckt, surt ting och alldeles icke skapadt för fint folks mun.»

Räfven och vindrufvorna.

Stadsråttan och landtråttan.

En landtråtta, en ärlig, och okonstlad varelse, fick en gång besök af en af sina forna kamrater, som tillbragte sitt lif i en stad i granskapet. Landtråttan undfägnade sin vän med några delikata ärter, utsökt rökt fläsk och en bit förträfflig gammal ost samt bad henne äta af hjärtans lust af den goda anrättningen. Stadsråttan smakade litet af ett och litet af ett annat, såsom läckergommar bruka, och kunde ej nog förundra sig öfver att hennes värdinna kunde finna behag i en så grof och alldaglig spis. På eftermiddagen pratade de, och stadsråttan sade till landtråttan: »Det förvånar mig verkligen på det högsta, att du, min goda vän, kan vistas i en sådan omgifning på detta bedröfliga, till hälften öde ställe. Du finner här, hvarken lif, glädje eller godt sällskap, utan fortfar att lefva dumt och tölpaktigt från det ena året till det andra. Följ nu med mig just i natt och skåda

med egna ögon det lif, som jag för.» Landtråttan gick in därpå, och så snart det mörknade, begåfvo de sig af till staden, dit de anlände, just som en präktig aftonmåltid blifvit slutad och gästerna farit sin väg från ägaren till det hus, där vår stadsvän tillbragte sitt lif. Stadsråttan samlade därefter en hop läckerheter på ett hörn af en vacker turkisk matta. Landtråttan, som aldrig ens hört namnen på hälften af de rätter, som sattes framför henne, råkade i tvekan, med hvilken hon skulle börja, då dörren till rummet knarrande öppnades, och en tjänare inträdde med ett ljus. Bordskamraterna sprungo upp, men när allt åter blef lugnt, återvände de till sin måltid. Då öppnades dörren ännu en gång och sonen till husets herre kom bullrande in, åtföljd af sin lilla gräfsvinshund, som sprang vädrande till den plats, där våra vänner nyss varit. Stadsråttan räddade sig strax i sitt hål, hvilket hon, i förbigående sagdt,

icke varit nog omtänksam att visa för sin vän, som ej kunde finna något bättre gömställe än det, som erbjöds af en soffa, bakom hvilken hon i förskräckelse och bäfvan väntade, till dess lugn åter igen inträdt. Stadsråttan ropade då till henne att återtaga sin aftonmåltid, men landtråttan svarade: »Nej, tack! Jag måste bort så fort som möjligt. Hellre vill jag hafva en brödkant i frid och ro än dessa utsökta saker midt under sådant buller och fruktan.»

*

Örnen, katten och suggan.

En örn hade byggt sitt näste i de högsta grenarna på en gammal ek, en vildkatt bodde i ett hål ungefär midt på trädet, och i den ihåliga stammen vid roten lefde en

med egna ögon det lif, som jag för.» Landtråttan gick in därpå, och så snart det mörknade, begåfvo de sig af till staden, dit de anlände, just som en präktig aftonmåltid blifvit slutad och gästerna farit sin väg från ägaren till det hus, där vår stadsvän tillbragte sitt lif. Stadsråttan samlade därefter en hop läckerheter på ett hörn af en vacker turkisk matta. Landtråttan, som aldrig ens hört namnen på hälften af de rätter, som sattes framför henne, råkade i tvekan, med hvilken hon skulle börja, då dörren till rummet knarrande öppnades, och en tjänare inträdde med ett ljus. Bordskamraterna sprungo upp, men när allt åter blef lugnt, återvände de till sin måltid. Då öppnades dörren ännu en gång och sonen till husets herre kom bullrande in, åtföljd af sin lilla gräfsvinshund, som sprang vädrande till den plats, där våra vänner nyss varit. Stadsråttan räddade sig strax i sitt hål, hvilket hon, i förbigående sagdt, icke varit nog omtänksam att visa för sin vän, som ej kunde finna något bättre gömställe än det, som erbjöds af en soffa, bakom hvilken hon i förskräckelse och bäfvan väntade, till dess lugn åter igen inträdt. Stadsråttan ropade då till henne att återtaga sin aftonmåltid, men landtråttan svarade: »Nej, tack! Jag måste bort så fort som möjligt. Hellre vill jag hafva en brödkant i frid och ro än dessa utsökta saker midt under sådant buller och fruktan.»

*

Örnen, katten och suggan.

En örn hade byggt sitt näste i de högsta grenarna på en gammal ek, en vildkatt bodde i ett hål ungefär midt på trädet, och i den ihåliga stammen vid roten lefde en

sugga med en kull grisar. Länge kunde de hafva lefvat där i frid och ro, men katten som icke var nöjd därmed, kröp en dag upp till örnen och sade: »Granne, har du aldrig märkt hvad den gamla suggan, som lefver där nere, sysselsätter sig med? Jag tror, att hon har för sig ingenting mindre än att rota upp detta träd, din bostad, och då det faller omkull, ämnar hon uppsluka dina ungar.» Detta försatte örnen i stor förskräckelse, och han vågade ej flyga från hemmet, på det att han icke skulle vara borta, ifall trädet föll. Sedan gick den illfundiga katten till suggan på ett besök och sade till henne: »Lyssna till mig, min vän. Sista natten hörde jag, den gamla fogeln, som tillbringar sitt lif öfver våra hufvuden lofva sina ungar, att nästa gång du går ut, skulle de få en af dina kära små grisar till aftonmåltid.» Suggan, som i sin ordning blef högeligen förskräckt, vågade ej heller lämna sin håla. Örnen och suggan bevakade nu hvarandra så länge, att de båda voro nära att dö af hunger, och deras ungar blefvo då ett lätt rof för den listiga katten.

Myran och flugan.

En myra och en fluga tvistade om hvem som var den förnämsta. »Föraktliga krälande krypfä!» sade flugan till myran, kan du blott för ett ögonblick jämföra dig med mig? På vingarna svingar jag mig i höjden som en fogel. Jag flyger in i konungarnes slott och slår ned på prinsars, ja, på kejsares hufvuden och lämnar dem endast för att pryda skönhetens ännu mera intagande anletsdrag. Dessutom aflägger jag besök på gudarnes altaren. Intet offer framsättes, som icke jag först smakar på. Till hvarje glädjefäst har jag äfven tillträde. Jag äter och dricker af det allra bästa i stället för att lefva för dagen, som du af två eller tre sädeskorn.» »Allt detta låter visserligen vackert», svarade myran, »men hör nu på hvad jag har att säga. Du skryter af ditt kalasande, men du vet bäst sjelf, att din spis icke alltid är så väl vald, och att du stundom är tvungen förtära saker som ingenting i världen skulle förmå mig att ens röra vid. Hvad det beträffar, att du sätter dig på konungars och kejsares hufvuden, så vet du också ganska väl, att om du slår ned på en kejsares hufvud eller på en åsnas (och det är ofta sak samma), så jagas du genast bort af båda två. Och hvad vidare angår gudarnes altaren, så anses du sannerligen där, så väl som på hvarje annat ställe, endast för en varelse, som gör skada. Under vintern, medan jag föder mig i ro af mitt arbetes frukt, hvad är väl vanligare än att se dina likar döende af köld, hunger och trötthet? Nu förspiller jag icke min tid med att tala längre med dig. Med prat fyllas hvarken mina förrådsrum eller min skänk.»

*

Haren och sköldpaddan.

Haren, som en dag skrattade ut sköldpaddan för hennes tröghet och ovighet, utmanades af henne till kapplöpning. Haren, som ansåg detta för ett putslustigt skämt, gick in därpå, och räfven blef vald till skiljedomare och att utstaka målet. De täflande satte af, och haren lämnade snart sköldpaddan bakom sig. Då han kommit halfvägs mot målet, började han att leka, äta af det späda gräset och förlusta sig på allehanda sätt. Som dagen var varm, tyckte sig haren äfven kunna taga sig en liten lur på något skuggrikt ställe, efter som han, ifall sköldpaddan skulle krypa förbi, medan han sof, med lätthet skulle kunna hinna upp henne igen, innan hon kom till målet. Sköldpaddan släpade sig emellertid ståndaktigt och rastlöst fram mot sitt mål, och haren, som försofvit sig, störtade upp och blef öfverraskad af att finna sköldpaddan utom synhåll. Han satte åter af i full fart, men då han nådde målet, fann han, att sköldpaddan redan befann sig där och afvaktade hans ankomst.

Broder och syster.

En fader hade en liten flicka, som var mycket ful, och en liten gosse, som var riktigt vacker. Det hände en dag, att de funno en spegel, som låg på en af moderns stolar, och speglade sig däri. Gossen började skryta öfver, att han var så vacker. Systern blef misslynt och kunde ej fördraga broderns lekfulla beröm öfver sitt utseende, utan tog saken så häftigt åt sig, som om han gjort henne en verklig oförrätt. Hon ville därför hämnas och sprang till fadern samt anklagade brodern för, att han, som var gosse, sett sig i en spegel, som endast bör nyttjas af fruntimmer. Fadern omfamnade dem bägge två, kysste dem, och visade dem båda sin faderliga ömhet: »Jag önskar», sade han till dem, »att i alla dagar skåden eder i spegeln! — Du min son, på det att du icke må förnedra ditt vackra utseende genom ett lastbart lefnadssätts fulhet och regellöshet; och du min dotter, på det att du må skyla ditt anletes fulhet genom dina seders och ditt lefvernes renhet.»

*

Fargalten och räfven.

En fargalt stod och brynte sina betar mot ett gammalt träd. En räf som händelsevis gick förbi, frågade honom hvad han menade med en sådan krigisk förberedelse, då det, så vidt han visste, icke fanns någon fiende i sikte, så långt ögat kunde nå. »Det må vara», svarade fargalten, »men när fienden är i sigte, så är det tid att tänka på någonting annat.»

Broder och syster.

En fader hade en liten flicka, som var mycket ful, och en liten gosse, som var riktigt vacker. Det hände en dag, att de funno en spegel, som låg på en af moderns stolar, och speglade sig däri. Gossen började skryta öfver, att han var så vacker. Systern blef misslynt och kunde ej fördraga broderns lekfulla beröm öfver sitt utseende, utan tog saken så häftigt åt sig, som om han gjort henne en verklig oförrätt. Hon ville därför hämnas och sprang till fadern samt anklagade brodern för, att han, som var gosse, sett sig i en spegel, som endast bör nyttjas af fruntimmer. Fadern omfamnade dem bägge två, kysste dem, och visade dem båda sin faderliga ömhet: »Jag önskar», sade han till dem, »att i alla dagar skåden eder i spegeln! — Du min son, på det att du icke må förnedra ditt vackra utseende genom ett lastbart lefnadssätts fulhet och regellöshet; och du min dotter, på det att du må skyla ditt anletes fulhet genom dina seders och ditt lefvernes renhet.»

*

Fargalten och räfven.

En fargalt stod och brynte sina betar mot ett gammalt träd. En räf som händelsevis gick förbi, frågade honom hvad han menade med en sådan krigisk förberedelse, då det, så vidt han visste, icke fanns någon fiende i sikte, så långt ögat kunde nå. »Det må vara», svarade fargalten, »men när fienden är i sigte, så är det tid att tänka på någonting annat.»

Fargalten och räfven.

Fågelfängaren och koltrasten.

En fågelfängaren som gjorde sina nät i ordning, betraktades nyfiket af en koltrast, hvilken med största artighet frågade honom hvad det var han hade för sig. »Jag är i färd med att inrätta en liten nätt stad för sådana varelser som du», svarade fågelfängaren, »och förse den med mat och alla slags bekvämligheter.» Därefter gick han bort och gömde sig. Koltrasten, som satte tro till hans ord, gick in i nätet och blef fångad. »Om detta skall utgöra beviset på din ärlighet och uppriktighet», sade koltrasten till mannen, »så hoppas jag, att din stad måtte erhålla mycket få innevånare.»

*

Åsnan och trädgårdsmästaren.

En åsna, som tillhörde en trädgårdsmästare och icke fick nog att äta men mycket att uträtta, bad till Zeus, att hon dock måtte blifva fri från trädgårdsmästaren och såld till en annan herre. Zeus bönhörde henne, och hon blef såld

till en krukmakare. Här blef hon åter missnöjd: hon vardt nu ännu mera betungad än förut och måste bära både lera och krukmakarearbeten. Hon bad därför ännu en gång att få byta om husbonde och blef såld till en garfvare. Hon fann snart, att denne var ännu mera elak emot henne, än krukmakaren, och då hon därtill fått se hans yrke, sade hon under suckan: »Ve mig, stackare! Det hade varit bättre för mig, om jag blifvit kvar hos mina förra husbönder, ty denne kommer nog till sist, som jag ser, att taga till och med skinnet af mig.»

*

Girigbuken.

En girigbuk gräfde ned alla sina penningar i jorden vid foten af ett träd och gick hvarje dag för att njuta af åsynen af sin skatt. En tjufaktig sälle, som gifvit akt på honom, stal en natt bort hela skatten. Dagen därpå, när girigbuken fann sitt guld borta, slet han sönder sina kläder och uppfyllde luften med sin klagan. En af hans grannar sade honom, att om han ville se saken från sin rätta synpunkt, så hade han ingenting förlorat. »Gå hvarje dag», sade han, »och inbilla dig, att dina penningar finnas kvar, så skall du befinna dig lika väl som någonsin förut.»

Åsnan och trädgårdsmästaren.

En åsna, som tillhörde en trädgårdsmästare och icke fick nog att äta men mycket att uträtta, bad till Zeus, att hon dock måtte blifva fri från trädgårdsmästaren och såld till en annan herre. Zeus bönhörde henne, och hon blef såld till en krukmakare. Här blef hon åter missnöjd: hon vardt nu ännu mera betungad än förut och måste bära både lera och krukmakarearbeten. Hon bad därför ännu en gång att få byta om husbonde och blef såld till en garfvare. Hon fann snart, att denne var ännu mera elak emot henne, än krukmakaren, och då hon därtill fått se hans yrke, sade hon under suckan: »Ve mig, stackare! Det hade varit bättre för mig, om jag blifvit kvar hos mina förra husbönder, ty denne kommer nog till sist, som jag ser, att taga till och med skinnet af mig.»

*

Girigbuken.

En girigbuk gräfde ned alla sina penningar i jorden vid foten af ett träd och gick hvarje dag för att njuta af åsynen af sin skatt. En tjufaktig sälle, som gifvit akt på honom, stal en natt bort hela skatten. Dagen därpå, när girigbuken fann sitt guld borta, slet han sönder sina kläder och uppfyllde luften med sin klagan. En af hans grannar sade honom, att om han ville se saken från sin rätta synpunkt, så hade han ingenting förlorat. »Gå hvarje dag», sade han, »och inbilla dig, att dina penningar finnas kvar, så skall du befinna dig lika väl som någonsin förut.»

Girigbuken.

Gubben och döden.

En gammal man högg ved i skogen och lastade en knippa, däraf på sina skuldror. Sedan han gått ett stycke väg med sin börda och blifvit ganska trött, nedlade han henne och ropade på döden. Men när döden ögonblickligen

inställde sig och frågade, hvarför han kallat honom, svarade gubben förfärad: »Jag ville blott be dig lyfta upp denna börda och lägga henne på min rygg.»

*

Den sjuka gladan.

En glada, som varit sjuk en lång tid, bad sin moder besöka alla landets tempel och pröfva på, hvad böner och löften kunde göra för hennes vederfående. »Min son», svarade

Gubben och döden.

En gammal man högg ved i skogen och lastade en knippa, däraf på sina skuldror. Sedan han gått ett stycke väg med sin börda och blifvit ganska trött, nedlade han henne och ropade på döden. Men när döden ögonblickligen inställde sig och frågade, hvarför han kallat honom, svarade gubben förfärad: »Jag ville blott be dig lyfta upp denna börda och lägga henne på min rygg.»

*

Den sjuka gladan.

En glada, som varit sjuk en lång tid, bad sin moder besöka alla landets tempel och pröfva på, hvad böner och löften kunde göra för hennes vederfående. »Min son», svarade

den gamla gladan, »så vida du icke kan erinra dig ett altare, från hvilket ingen af oss stulit, så fruktar jag, att ingenting kan uträttas för dig på denna väg.»

*

Örnen och kråkan.

En kråka blef varse en örn, som från en klippa i grannskapet med majestätisk hållning slog ned bland en flock får och flög bort med ett lamm, som han fattade i sina klor. Hela saken syntes så behaglig och tycktes dessutom gå så lätt, att kråkan genast beslöt göra sammaledes. Hon slog därför sina klor i ryggen på den största och fetaste bagge, hon kunde upptäcka och försökte bege sig åstad med honom. Naturligtvis kunde hon icke röra baggen ur stället, och därtill blefvo hennes klor så insnärjda i djurets ull, att hon icke ens kunde komma lös. Hon blef därför ett lätt byte för fåraherden, som kom tillstädes, fångade henne, klippte hennes vingar och gaf henne till lekkamrat åt sina barn.

den gamla gladan, »så vida du icke kan erinra dig ett altare, från hvilket ingen af oss stulit, så fruktar jag, att ingenting kan uträttas för dig på denna väg.»

*

Örnen och kråkan.

En kråka blef varse en örn, som från en klippa i grannskapet med majestätisk hållning slog ned bland en flock får och flög bort med ett lamm, som han fattade i sina klor. Hela saken syntes så behaglig och tycktes dessutom gå så lätt, att kråkan genast beslöt göra sammaledes. Hon slog därför sina klor i ryggen på den största och fetaste bagge, hon kunde upptäcka och försökte bege sig åstad med honom. Naturligtvis kunde hon icke röra baggen ur stället, och därtill blefvo hennes klor så insnärjda i djurets ull, att hon icke ens kunde komma lös. Hon blef därför ett lätt byte för fåraherden, som kom tillstädes, fångade henne, klippte hennes vingar och gaf henne till lekkamrat åt sina barn.

Örnen och kråkan

Mannen och hans trägud.

En fattig man, som önskade bli rik, brukade dag och natt därom anropa en afgudabild af trä, som han hade i sitt hus. Oaktadt alla sina böner blef han emellertid allt fattigare i stället för att få några rikedomar. Slutligen förlorade han allt tålamod med afgudabilden, fattade honom vid benen och slog honom i bitar mot golfvet. Hundratals guldstycken, som legat gömda i bildens inre, flögo då rundt omkring rummet. Förtjust vid åsynen af guldet, utropade mannen: »Huru mycken tid har jag ej gagnlöst förspillt med att tillbedja en ohyfsad gud som blott med våld låter aftvinga sig, hvad han ej vill ge, så länge man ber honom höfligt.»

*

Åsnan och den lilla hunden.

En åsna, som såg, huru högt en liten hund stod i ynnest hos sin herre, huru han smektes och klappades samt matades med utsökta bitar vid hvarje måltid — och detta utan någon annan orsak, så vidt hon kunde finna, än därför att han skuttande hoppade omkring och viftade med svansen — beslöt göra som han för att se, om icke samma uppförande kunde inbringa henne samma fördelar. Så fort hennes herre kommit hem från en spatserfärd och satte sig i sin länstol, gick hon därför in i hans rum och dansade rundt omkring honom med tafatta språng. Mannen kunde icke låta bli att brista ut i högljudt skratt vid det besynnerliga uppträdet. Skämtet blef dock allvarsamt, när åsnan reste sig på bakbenen, lade sina framfötter på husbondens skuldror, skriade honom midt i ansiktet på det mest tokiga sätt, och till och med försökte hoppa upp i famnen på honom. Mannen ropade på hjälp, och en af hans tjenare, som kom in med en bastant käpp, lät denna obarmhärtigt dansa kring benen på den stackars åsnan, som var glad att få komma tillbaka till sitt stall.

*

Björnen och bikuporna.

En björn, som hittat in i en trädgård, där man hade bikupor, kastade sig öfver bikuporna för att komma åt honungen. Men bina slogo ned i svärmar på hans hufvud och stungo hans ögon och nos så ursinnigt, att han, rasande af smärta, måste med egna klor slita huden från hufvudet.

Åsnan och den lilla hunden.

En åsna, som såg, huru högt en liten hund stod i ynnest hos sin herre, huru han smektes och klappades samt matades med utsökta bitar vid hvarje måltid — och detta utan någon annan orsak, så vidt hon kunde finna, än därför att han skuttande hoppade omkring och viftade med svansen — beslöt göra som han för att se, om icke samma uppförande kunde inbringa henne samma fördelar. Så fort hennes herre kommit hem från en spatserfärd och satte sig i sin länstol, gick hon därför in i hans rum och dansade rundt omkring honom med tafatta språng. Mannen kunde icke låta bli att brista ut i högljudt skratt vid det besynnerliga uppträdet. Skämtet blef dock allvarsamt, när åsnan reste sig på bakbenen, lade sina framfötter på husbondens skuldror, skriade honom midt i ansiktet på det mest tokiga sätt, och till och med försökte hoppa upp i famnen på honom. Mannen ropade på hjälp, och en af hans tjenare, som kom in med en bastant käpp, lät denna obarmhärtigt dansa kring benen på den stackars åsnan, som var glad att få komma tillbaka till sitt stall.

*

Björnen och bikuporna.

En björn, som hittat in i en trädgård, där man hade bikupor, kastade sig öfver bikuporna för att komma åt honungen. Men bina slogo ned i svärmar på hans hufvud och stungo hans ögon och nos så ursinnigt, att han, rasande af smärta, måste med egna klor slita huden från hufvudet.

Björnen och bikuporna.

Fiskaren och den lilla fisken.

En fiskare, som fångat en mycket liten fisk, skulle lägga ned honom i sin matsäck. Den lille murfveln började då tala till försvar för sitt lif på följande sätt. »Aldrig kan det vara er mening att behålla en så liten stackare som jag, som ännu ej vuxit till ett fingers längd. Femtio sådana som jag skulle tillsamman icke kunna göra er mätt. Kasta mig därför tillbaka och kom igen och fånga mig, när jag blifvit större.» »Det är allt för bra att säga 'kom igen och fånga mig', min lille vän», återtog mannen, »men du vet nog själf, att du framdeles ej så lätt låter ta dig. Du är stor nog för att få rum i stekpannan, alltså kryp ned.»

*

Den gamle mannen och hans söner.

En gammal man hade många söner, hvilka alltid trätte med hvarandra. Han hade likväl ofta, men utan påföljd, förmanat dem lefva i enighet. En dag samlade han dem omkring sig och gaf dem en knippa käppar med begäran, att de i tur efter hvarandra skulle försöka bryta sönder henne. Hvar och en af dem ansträngde hela sin styrka, men knippan motstod alla deras bemödanden. Då skar han af snöret, som sammanhöll knippan, och tillsade sönerna att bryta sönder hvarje käpp för sig. Detta verkställde de med största lätthet. »Sen, mina söner», utropade han, »hvilken makt enigheten besitter. Förbundna med hvarandra i broderlig kärlek, skolen I kunna trotsa nästan hvarje olycka här i världen, men söndrade genom oenighet, skolen I blifva ett lätt byte för edra fiender.»

*

Vargarne och den sjuka åsnan.

En åsna hade blifvet sjuk, och ryktet därom utspreds på landsbygden. Några sade till och med, att hon skulle dö, innan natten var förliden. Några vargar kommo till stallet, där hon låg, krafsade på dörren och frågade, hur det stod till med henne. En ung åsna tittade då ut genom luckan på skullen och omtalade för vargarna, att hennes moder var mycket bättre, än de önskade.

Den gamle mannen och hans söner.

En gammal man hade många söner, hvilka alltid trätte med hvarandra. Han hade likväl ofta, men utan påföljd, förmanat dem lefva i enighet. En dag samlade han dem omkring sig och gaf dem en knippa käppar med begäran, att de i tur efter hvarandra skulle försöka bryta sönder henne. Hvar och en af dem ansträngde hela sin styrka, men knippan motstod alla deras bemödanden. Då skar han af snöret, som sammanhöll knippan, och tillsade sönerna att bryta sönder hvarje käpp för sig. Detta verkställde de med största lätthet. »Sen, mina söner», utropade han, »hvilken makt enigheten besitter. Förbundna med hvarandra i broderlig kärlek, skolen I kunna trotsa nästan hvarje olycka här i världen, men söndrade genom oenighet, skolen I blifva ett lätt byte för edra fiender.»

*

Vargarne och den sjuka åsnan.

En åsna hade blifvet sjuk, och ryktet därom utspreds på landsbygden. Några sade till och med, att hon skulle dö, innan natten var förliden. Några vargar kommo till stallet, där hon låg, krafsade på dörren och frågade, hur det stod till med henne. En ung åsna tittade då ut genom luckan på skullen och omtalade för vargarna, att hennes moder var mycket bättre, än de önskade.

Vargarne och den sjuka åsnan.

Myrorna och gräshoppan.

En gräshoppa, som sjungit muntert hela sommaren, var nära att omkomma af hunger under vintern. Hon begaf sig därför till några myror, som bodde i närheten, och bad dem låna henne litet af den mat de insamlat. »I skolen med säkerhet få återbetalning inom samma tid nästa år», sade hon. »Hvad har du då sysselsatt dig med hela sommaren?» frågade de. »Ah, hela dagen lång och hela natten också sjöng jag,» svarade gräshoppan. »Jaså, du sjöng då», sade myrorna; »då kan du dansa nu.»

*

Sköldpaddan och örnen.

En sköldpadda bad en örn, att han skulle lära henne flyga, men ehuru han föreställde henne, att detta alldeles

Myrorna och gräshoppan.

En gräshoppa, som sjungit muntert hela sommaren, var nära att omkomma af hunger under vintern. Hon begaf sig därför till några myror, som bodde i närheten, och bad dem låna henne litet af den mat de insamlat. »I skolen med säkerhet få återbetalning inom samma tid nästa år», sade hon. »Hvad har du då sysselsatt dig med hela sommaren?» frågade de. »Ah, hela dagen lång och hela natten också sjöng jag,» svarade gräshoppan. »Jaså, du sjöng då», sade myrorna; »då kan du dansa nu.»

*

Sköldpaddan och örnen.

En sköldpadda bad en örn, att han skulle lära henne flyga, men ehuru han föreställde henne, att detta alldeles

stred emot hennes natur, vidhöll hon blott ännu mera envist sin begäran. Han grep henne då med klorna, lyfte henne upp i höjden och lät henne därefter falla ned. Hon studsade mot en klippa och blef sönderkrossad.

*

Tuppen och räfven.

En tupp, som satt på en gren i ett högt träd, gol högljudt. Hans gälla stämma genljöd i skogen, och den välkända musiken förde till platsen en räf, som gått ut för att söka sig byte. Då mickel såg, att tuppen satt väl högt, använde han hela sin fintlighet för att få honom ned. Han hälsade på fågeln med sitt ljufvaste tilltal och sade: »Har du ej hört, kusin, kungörelsen om den allmänna fred och enighet, som skall råda bland alla slags djur och fåglar? Vi skola icke mer jaga hvarandra och uppäta hvarandra, utan kärlek och vänskap skall blifva dagens lösen. Var därför snäll och kom ned, så att vi i all maklighet få samspråka om dessa goda nyheter.» Tuppen visste, att räfven endast nyttjade sina gamla knep och påstod sig se någonting på afstånd. Räfven frågade honom hvad det var, som han betraktade så ifrigt, »Ah», sade tuppen, »jag tror, att jag ser en skara hundar der borta» »Då», sade räfven, »ödmjukaste tjenare! jag måste bort.» »Nej, kusin», sade tuppen, »gå ej, jag ber, jag skall strax komma ned. Du är helt visst icke rädd för hundarna i dessa fredliga tider!» »Visst icke», sade räfven, »men jag håller tio mot ett, att de ännu icke ha hört något om kungörelsen.»

stred emot hennes natur, vidhöll hon blott ännu mera envist sin begäran. Han grep henne då med klorna, lyfte henne upp i höjden och lät henne därefter falla ned. Hon studsade mot en klippa och blef sönderkrossad.

*

Tuppen och räfven.

En tupp, som satt på en gren i ett högt träd, gol högljudt. Hans gälla stämma genljöd i skogen, och den välkända musiken förde till platsen en räf, som gått ut för att söka sig byte. Då mickel såg, att tuppen satt väl högt, använde han hela sin fintlighet för att få honom ned. Han hälsade på fågeln med sitt ljufvaste tilltal och sade: »Har du ej hört, kusin, kungörelsen om den allmänna fred och enighet, som skall råda bland alla slags djur och

fåglar? Vi skola icke mer jaga hvarandra och uppäta hvarandra, utan kärlek och vänskap skall blifva dagens lösen. Var därför snäll och kom ned, så att vi i all maklighet få samspråka om dessa goda nyheter.» Tuppen visste, att räfven endast nyttjade sina gamla knep och påstod sig se någonting på afstånd. Räfven frågade honom hvad det var, som han betraktade så ifrigt, »Ah», sade tuppen, »jag tror, att jag ser en skara hundar der borta» »Då», sade räfven, »ödmjukaste tjenare! jag måste bort.» »Nej, kusin», sade tuppen, »gå ej, jag ber, jag skall strax komma ned. Du är helt visst icke rädd för hundarna i dessa fredliga tider!» »Visst icke», sade räfven, »men jag håller tio mot ett, att de ännu icke ha hört något om kungörelsen.»

Tuppen och räfven.

Åsnan, som bar en gudabild.

En man, som ägde en åsna, fick i uppdrag föra en gudabild från en bildhuggares verkstad, hvarest den var förfärdigad, till ett tempel, hvari den skulle uppställas. Gudabilden blef därför uppsatt på åsnans rygg och förd genom stadens förnämsta gator. Då åsnan såg, att allt folket, där hon gick fram, ödmjukt kastade sig till marken inbillade hon sig, att det var åt henne de gåfvo sin hyllning, spetsade därför sina öron, kråmade sig och visade på alla sätt, huru stolt hon kände sig. Sedan gudabilden blifvit aflämnad, besteg mannen sin åsna och red hem på henne. Han var alldeles icke nöjd med den betalning han fått för sitt arbete och lät den stackars åsnan, smaka sin knölpåk. Då hon fann, att folket ej brydde sig det ringaste om henne, när hon nu gick förbi, så insåg, hon ändtligen att hyllningen hade blifvit bevisad åt gudabilden och ej åt henne själf.

Den unga råttan, tuppen och katten.

En ung råtta, som kommit åter till sitt hål, hvilket hon för första gången lämnat, berättade sina äfventyr för modern. »Moder», sade hon, »då jag i dag lämnade detta trånga rum, hvarest du födt och uppfostrat mig, vandrade jag omkring, som det passar sig för en ung förståndig råtta, hvilken önskar se och blifva sedd. Tvenne mycket märkvärdiga djur kommo då i min väg! Det ena var så behagligt, saktmodigt och fullt af välvilja! Det andra, som var ett riktigt stojande och vedervärdigt kräk, hade på sitt hufvud och under sin haka stycken af rödt kött, som slängde hit och dit vid hvarje steg djuret tog; det piskade med vingarna sina sidor i den största vrede, och gaf ifrån sig ett så kärft och genomträngande läte, att jag förskräckt tog till flykten. Jag var just i begrepp att göra mig bekant med den andre främlingen, som var höljd i likadant pelsverk, som du sjelf har, blott rikare och vackrare, ty han föreföll så beskedlig och vänlig, att det gjorde mitt hjärta godt bara att se på honom.» »Ack, min dotter», genmälde den gamla råttan, lär, sålänge du lefver, att misstro skenet. Det första besynnerliga djuret var ingenting annat, än en fågel, som snart blir dödad, och på hvars ben vi skola göra oss en utsökt god aftonmåltid, när de blifvit satta på en tallrik i skafferiet: det andra djuret däremot var en otäck, falsk och blodtörstig skrymtare till katt, för hvilken ingen mat är så välkommen som en ung och mustig liten råtta sådan som du.»

*

Sparfven och haren.

En hare både blifvit gripen af en örn och jämrade sig på ett ömkansvärdt sätt. En sparf, som satt i ett träd tätt bredvid, hyste intet medlidande med det stackars djuret utan gjorde sig tvärtom lustig på dess bekostnad. »Hvarför stod du där för att låta gripa dig?» sade han. »Kunde ej ett så snabbfotadt djur som du hafva lätt

kommit undan en örn?» I samma ögonblick slog en hök ned på sparfven, som skrek ännu gällare än haren, då han kände hökens klor i sina sidor. Haren fick då i sin dödskamp en hugsvalelse däraf, att den hånande sparfvens öde icke blef bättre än hans eget.

*

Hästen och åsnan.

En praktfullt sadlad stridshäst med svängd hals och stolt gång hann upp en tålmodig åsna, som långsamt vandrade vägen framåt, dignande under en tung börda. Han ropade till henne i högdragen ton att vika åt sidan så att han finge rum att komma förbi. Detta gjorde den stackars åsnan, suckande öfver olikheten i deras lotter. Icke lång tid därefter mötte hon samma häst på samma väg och nästan på samma ställe, men i mycket olika omständigheter. Hans herre hade blifvit dödad och han själf sårad i striden, och han var nu lam, halfblind och tungt lastad och drefs framåt under hugg och slag af en rå körsven, i hvars hand han fallit.

*

Gladan och dufvorna.

En glada, som många dagar kretsat omkring ett dufslag, utan att få någonting, tvangs slutligen af hungern att taga sin tillflykt till list. Hon närmade sig dufvorna på det mest fredliga sätt och sökte öfvertyga dem, huru mycket bättre deras ställning skulle blifva, om de hade en kraftfull konung, som kunde värna dem mot hökens och andra fienders anfall. Dufvorna läto narra sig af dessa falska skäl och valde gladan till konung i dufslaget. De funno dock snart, att hon ansåg det tillhöra sina kungliga rättigheter att hvarje dag äta upp en af dem och ångrade bittert sin lättrogenhet att hafva släppt henne in.

*

Hästen och åsnan.

En praktfullt sadlad stridshäst med svängd hals och stolt gång hann upp en tålmodig åsna, som långsamt vandrade vägen framåt, dignande under en tung börda. Han ropade till henne i högdragen ton att vika åt sidan så att han finge rum att komma förbi. Detta gjorde den stackars åsnan, suckande öfver olikheten i deras lotter. Icke lång tid därefter mötte hon samma häst på samma väg och nästan på samma ställe, men i mycket olika omständigheter. Hans herre hade blifvit dödad och han själf sårad i striden, och han var nu lam, halfblind och tungt lastad och drefs framåt under hugg och slag af en rå körsven, i hvars hand han fallit.

*

Gladan och dufvorna.

En glada, som många dagar kretsat omkring ett dufslag, utan att få någonting, tvangs slutligen af hungern att taga sin tillflykt till list. Hon närmade sig dufvorna på det mest fredliga sätt och sökte öfvertyga dem, huru mycket bättre deras ställning skulle blifva, om de hade en kraftfull konung, som kunde värna dem mot hökens och andra fienders anfall. Dufvorna läto narra sig af dessa falska skäl och valde gladan till konung i dufslaget. De funno

dock snart, att hon ansåg det tillhöra sina kungliga rättigheter att hvarje dag äta upp en af dem och ångrade bittert sin lättrogenhet att hafva släppt henne in.

*

Räfven och krokodilen.

En räf och en krokodil råkade i tvist om sin adliga härkomst. Krokodilen talade mycket berömvärdt om sina förfäders glans. Då föll räfven honom i talet: »O, min vän! Om du än icke sade det, skulle man dock kunna se på ditt skinn, att du sedan lång tid tillbaka sysselsatt dig med kämpalekar.»

*

Myggan och tjuren.

En stark tjur tvangs af det varma vädret att ända upp till knäna vada ut i en sval och häftigt rinnande flod. Han hade icke gått där länge, förr än en mygga, som svärmat omkring i luften, satte sig på ett af hans horn. »Min käre kamrat», sade myggan med ett så högljudt surrande hon kunde åstadkomma, »ursäkta, den frihet jag tagit mig. Om jag är allt för tung, så säg blott till, och jag skall strax sätta mig i ett af de poppelträd, som växa härinvid flodbrädden.» »Sitt kvar eller flyg, det gör mig detsamma», svarade tjuren. »Hade det icke varit för ditt surrande, hade jag aldrig vetat, att du funnits där.»

Räfven och krokodilen.

En räf och en krokodil råkade i tvist om sin adliga härkomst. Krokodilen talade mycket berömvärdt om sina förfäders glans. Då föll räfven honom i talet: »O, min vän! Om du än icke sade det, skulle man dock kunna se på ditt skinn, att du sedan lång tid tillbaka sysselsatt dig med kämpalekar.»

*

Myggan och tjuren.

En stark tjur tvangs af det varma vädret att ända upp till knäna vada ut i en sval och häftigt rinnande flod. Han hade icke gått där länge, förr än en mygga, som svärmat omkring i luften, satte sig på ett af hans horn. »Min käre kamrat», sade myggan med ett så högljudt surrande hon kunde åstadkomma, »ursäkta, den frihet jag tagit mig. Om jag är allt för tung, så säg blott till, och jag skall strax sätta mig i ett af de poppelträd, som växa härinvid flodbrädden.» »Sitt kvar eller flyg, det gör mig detsamma», svarade tjuren. »Hade det icke varit för ditt surrande, hade jag aldrig vetat, att du funnits där.»

Vargen i fårakläder.

En varg svepte in sig i ett fårskinn och vann genom denna list inträde i en fårfålla samt strypte flera af lammen. Fårherden fick emellertid fatt i vargen, slog ihjäl honom och hängde upp honom i ett träd, utan att taga af honom fårskinnet. Några andra herdar, som gingo förbi, trodde därför, att det var ett får, som hängde i trädet, och ropade till kamraten: »Hör på, broder! är det på detta sätt, ni brukar vakta får i den här trakten?» »Nej, mina vänner» ropade han och gaf i detsamma vargens kropp en svängning rundt om, så att de kunde se hvad det var, »det är vargen vi vakta oss för, äfven om han är klädd i fårakläder.»

Kidet och vargen.

Ett kid, som klättrat upp på en hög klippa, utöste alla möjliga smädelser öfver en varg, som stod nedanför klippan. Vargen såg upp och genmälde: »Inbilla dig icke, lumpna djur, att du kan skymfa mig. Dina många elaka ord komma icke från dig själf utan från den klippa, hvarpå du står.»

Vargen i fårakläder.

En varg svepte in sig i ett fårskinn och vann genom denna list inträde i en fårfålla samt strypte flera af lammen. Fårherden fick emellertid fatt i vargen, slog ihjäl honom och hängde upp honom i ett träd, utan att taga af honom fårskinnet. Några andra herdar, som gingo förbi, trodde därför, att det var ett får, som hängde i trädet, och ropade till kamraten: »Hör på, broder! är det på detta sätt, ni brukar vakta får i den här trakten?» »Nej, mina vänner» ropade han och gaf i detsamma vargens kropp en svängning rundt om, så att de kunde se hvad det var, »det är vargen vi vakta oss för, äfven om han är klädd i fårakläder.»

Kidet och vargen.

Ett kid, som klättrat upp på en hög klippa, utöste alla möjliga smädelser öfver en varg, som stod nedanför klippan. Vargen såg upp och genmälde: »Inbilla dig icke, lumpna djur, att du kan skymfa mig. Dina många elaka ord komma icke från dig själf utan från den klippa, hvarpå du står.»

Kidet och vargen.

Det kloka kidet.

En get, som en morgon lämnade sitt hem för att söka föda, tillsade sitt kid att draga regeln för dörren innanför och ej öppna för någon, som ej bultade på med denna lösen: »Död åt vargen och hela hans släkt!» En varg, som, osedd af geten, strök omkring i närheten, hörde hennes ord. När hon hade gått sin väg, kom han därför fram, knackade sakta på dörren, härmade hennes röst och sade: »Död åt vargen och hela hans släkt», i den tron, att dörren skulle bli strax öppnad. Men kidet var misstänksamt och fordrade, att den besökande skulle först visa sitt skägg. Han skulle då strax bli insläppt.

*

Den enögda hinden.

En på ena ögat skadad hind gick på bete vid stranden och vände det friska ögat för jägarnes skull inåt landet men det skadade åt hafvet, hvarifrån hon icke förmodade någon fara. Men några kommo seglande förbi, siktade på henne och träffade henne med sina pilar. Då beklagade hon sig, att från den sidan, hvarifrån hon väntat faran, hade ingenting farligt händt henne, men hon däremot råkat ut för fiender på det håll, hvarifrån hon icke trott sig hafva något att frukta.

*

Räfven och kråkan.

En kråka, som stulit ett stycke ost, flög därmed upp i ett träd. En räf, som lockades fram af lukten, kom och satte sig vid foten af trädet, funderande på något sätt att komma åt ostbiten. »God morgon, kära fröken kråka», sade han. »Så bra du ser ut i dag! Och så vackra fjädrar du har! Kanske din röst är lika behaglig, som dina fjädrar äro vackra. Om så skulle vara, så vore du verkligen fåglarnas drottning.» Kråkan, som blef alldeles utom sig af förtjusning öfver så mycket beröm, öppnade genast sin stora näbb för att låta räfven höra sin röst och lät så ostbiten falla till marken. Räfven grep honom strax och utropade: »Ack, du goda själ, lär dig nu, att alla, som smickra, tänka blott på sin egen fördel. Denna lärdom skall rikligen ersätta dig för ett stycke ost.»

Den enögda hinden.

En på ena ögat skadad hind gick på bete vid stranden och vände det friska ögat för jägarnes skull inåt landet men det skadade åt hafvet, hvarifrån hon icke förmodade någon fara. Men några kommo seglande förbi, siktade på henne och träffade henne med sina pilar. Då beklagade hon sig, att från den sidan, hvarifrån hon väntat faran, hade ingenting farligt händt henne, men hon däremot råkat ut för fiender på det håll, hvarifrån hon icke trott sig hafva något att frukta.

*

Räfven och kråkan.

En kråka, som stulit ett stycke ost, flög därmed upp i ett träd. En räf, som lockades fram af lukten, kom och satte sig vid foten af trädet, funderande på något sätt att komma åt ostbiten. »God morgon, kära fröken kråka», sade han. »Så bra du ser ut i dag! Och så vackra fjädrar du har! Kanske din röst är lika behaglig, som dina fjädrar äro vackra. Om så skulle vara, så vore du verkligen fåglarnas drottning.» Kråkan, som blef alldeles utom sig af förtjusning öfver så mycket beröm, öppnade genast sin stora näbb för att låta räfven höra sin röst och lät så ostbiten falla till marken. Räfven grep honom strax och utropade: »Ack, du goda själ, lär dig nu, att alla, som smickra, tänka blott på sin egen fördel. Denna lärdom skall rikligen ersätta dig för ett stycke ost.»

Räfven och kråkan.

Satyren och vandringsmannen.

En satyr, som en vinterdag ströfvade omkring i skogen, mötte en vandringsman, som var nästan halfdöd af köld. Han kände medlidande med vandraren och bjöd honom stiga in i sin grotta. Under vägen dit började mannen blåsa i sina händer. »Hvarför gör du så? »frågade satyren, som icke hade sett mycket af världen. »För att värma upp mina händer, som äro nästan förfrusna», svarade mannen. Sedan de kommit till grottan, hällde satyren upp ett fat soppa, som var rykande het, och satte den framför vandringsmannen, hvilken, liksom förut, började blåsa på soppan allt hvad han förmådde. »Hvarför blåser du nu igen?» frågade satyren. »Är soppan ej varm nog?» »Jo visst», varade honom mannen, »är hon varm nog, det måste jag stillstå, och det är just skälet, hvarför jag blåser på henne.» »Gå genast härifrån»,

skrek satyren förskräckt, »jag vill icke ha det ringaste att skaffa med en man, som är i stånd att blåsa både varmt och kallt med en och samma mun.»

*

Nattfågeln.

En nattfågel satt i sin bur framför ett fönster. Då kom en läderlapp och frågade efter orsaken, hvarför han teg om dagen och sjöng om natten. Kattfågeln svarade, att han hade sina goda skäl därtill, ty då han en gång låtit höra sin röst under dagen, så hade han blifvit fångad, och därför från det ögonblicket varit mindre enfaldig. Då sade läderlappen: »Nu behöfver du ju icke längre ta dig i akt! Det hade du bort göra, innan du blef fångad.»

*

Den gamla hunden.

En gammal hund, som på sin tid varit en förträfflig jakthund, fick på sin ålderdom fatt i en hjort men hade icke styrka nog att hålla honom kvar utan måste släppa honom. Ägaren, som kom till stället, började slå den gamla hunden men höll upp, när det stackars djuret tilltalade honom på följande sätt: »Håll, kära herre! Du vet alltför väl, att hvarken mod eller god vilja någonsin fattats mig. Det enda, jag nu saknar, är styrka och tänder, och dem har jag förlorat i din tjänst.»

skrek satyren förskräckt, »jag vill icke ha det ringaste att skaffa med en man, som är i stånd att blåsa både varmt och kallt med en och samma mun.»

*

Nattfågeln.

En nattfågel satt i sin bur framför ett fönster. Då kom en läderlapp och frågade efter orsaken, hvarför han teg om dagen och sjöng om natten. Kattfågeln svarade, att han hade sina goda skäl därtill, ty då han en gång låtit höra sin röst under dagen, så hade han blifvit fångad, och därför från det ögonblicket varit mindre enfaldig. Då sade läderlappen: »Nu behöfver du ju icke längre ta dig i akt! Det hade du bort göra, innan du blef fångad.»

*

Den gamla hunden.

En gammal hund, som på sin tid varit en förträfflig jakthund, fick på sin ålderdom fatt i en hjort men hade icke styrka nog att hålla honom kvar utan måste släppa honom. Ägaren, som kom till stället, började slå den gamla hunden men höll upp, när det stackars djuret tilltalade honom på följande sätt: »Håll, kära herre! Du vet alltför väl, att hvarken mod eller god vilja någonsin fattats mig. Det enda, jag nu saknar, är styrka och tänder, och dem har jag förlorat i din tjänst.»

skrek satyren förskräckt, »jag vill icke ha det ringaste att skaffa med en man, som är i stånd att blåsa både varmt och kallt med en och samma mun.»

*

Nattfågeln.

En nattfågel satt i sin bur framför ett fönster. Då kom en läderlapp och frågade efter orsaken, hvarför han teg om dagen och sjöng om natten. Kattfågeln svarade, att han hade sina goda skäl därtill, ty då han en gång låtit höra sin röst under dagen, så hade han blifvit fångad, och därför från det ögonblicket varit mindre enfaldig. Då sade läderlappen: »Nu behöfver du ju icke längre ta dig i akt! Det hade du bort göra, innan du blef fångad.»

*

Den gamla hunden.

En gammal hund, som på sin tid varit en förträfflig jakthund, fick på sin ålderdom fatt i en hjort men hade icke styrka nog att hålla honom kvar utan måste släppa honom. Ägaren, som kom till stället, började slå den gamla hunden men höll upp, när det stackars djuret tilltalade honom på följande sätt: »Håll, kära herre! Du vet alltför väl, att hvarken mod eller god vilja någonsin fattats mig. Det enda, jag nu saknar, är styrka och tänder, och dem har jag förlorat i din tjänst.»

Den gamle hunden.

Katten och räfven.

Katten och räfven samtalade en gång med hvarandra i en skog. »Låt omständigheterna vara än så svåra», sade mickel, »det bekymrar mig ej. Jag har hundra konstgrepp kvar, om ett skulle slå fel.» »Jag», sade katten, »har endast ett; om det skulle slå fel, vore jag förlorad.» I detsamma kom en skara hundar rusande. Katten flydde upp i ett träd och satt trygg ibland grenarna, samt fick se på, huru räfven, sedan han förgäfves brukat sina hundra konstgrepp, blef gripen af hundarna och sliten i stycken.

*

Vargen och bandhunden.

En varg, som bodde i ett grannskap, där hundarna fullgjorde sin vakttjänst så bra, att han af hunger var nästan skinn och ben, bara mötte under en månskensnatt en trind

Katten och räfven.

Katten och räfven samtalade en gång med hvarandra i en skog. »Låt omständigheterna vara än så svåra», sade mickel, »det bekymrar mig ej. Jag har hundra konstgrepp kvar, om ett skulle slå fel.» »Jag», sade katten, »har endast ett; om det skulle slå fel, vore jag förlorad.» I detsamma kom en skara hundar rusande. Katten flydde upp i ett träd och satt trygg ibland grenarna, samt fick se på, huru räfven, sedan han förgäfves brukat sina hundra konstgrepp, blef gripen af hundarna och sliten i stycken.

*

Vargen och bandhunden.

En varg, som bodde i ett grannskap, där hundarna fullgjorde sin vakttjänst så bra, att han af hunger var nästan skinn och ben, bara mötte under en månskensnatt en trind

bandhund, som till på köpet var lika stark som fet. Vargen skulle med glädje gjort sig ett kalas af honom, men insåg, att han först måste leverera en batalj, till hvilken han i sitt uthungrade tillstånd ej kände sig stark nog. Han bjöd därför hunden ett höfligt »god afton» och berömde hans präktiga utseende. »Det kunde gå lätt också för dig», svarade bandhunden, »att bli lika frodig som jag, om du endast vill det. Öfvergif denna skog, hvarest du och dina kamrater lefva så dåligt och ofta dö af svält. Följ mig, och du skall må mycket bättre.» »Hvad skall jag då sysselsätta mig med?» frågade vargen. »Med nästan ingenting», svarade hunden, »endast jaga tiggarne på dörren och vara värdig mot husets folk. Du skall till gengäld få alla slags läckerbitar — ben af fåglar och dufvor — för att ej tala om mången vänlig klapp på hufvudet.» Vargen tyckte, att detta lät så bekämligt och inbjudande, att han vara nära att gråta af glädje, och förklarade sig beredd att följa. De lunkade därför af tillsamman, men då de kommo hvarandra jämsides, märkte vargen ett naket ställe på hundens hals. »Hvad är detta för ett märke?» sade han. »Åh, ingenting», sade hunden. »Ingenting»? återtog vargen enträget. »Blott det största lappri», svarade hunden; »halsbandet, som jag bär, då jag är bunden, har förorsakat det.» »Bunden!» utropade vargen och stannade tvärt: »Bunden! Får du då icke alltid springa, hvart du vill?» »Visserligen icke alltid», sade bandhunden, »men hvad bryr man sig om det?» »Det bryr jag mig så mycket om», återtog vargen, »att ditt öde aldrig skall bli mitt öde, kosta hvad det vill.» Därmed sprang han tillbaka till skogen, där han var född.

Vargen och bandhunden.

Räfven och lejonet.

En räf. som icke sett något lejon förut, mötte ett sådant och blef så förskräckt därvid, att han nära nog dött på stället. När han sedermera för andra gången såg ett lejon, kände han väl ännu alltjämt fruktan men icke i så hög grad som första gången. Då han för tredje gången såg ett lejon, hade hans mod växt så, att han närmade sig och började inlåta sig i samtal med lejonet.

*

Ugglan och gräshoppan.

En uggla, som satt i ett ihåligt träd under den långa sommaraftonen, besvärades mycket af en gräshoppa, som sjöng i gräset nedanför. Gräshoppan ville hvarken hålla sig tyst eller gå sin väg, fastän ugglan bad henne derom utan sjöng

Räfven och lejonet.

En räf. som icke sett något lejon förut, mötte ett sådant och blef så förskräckt därvid, att han nära nog dött på stället. När han sedermera för andra gången såg ett lejon, kände han väl ännu alltjämt fruktan men icke i så hög grad som första gången. Då han för tredje gången såg ett lejon, hade hans mod växt så, att han närmade sig och började inlåta sig i samtal med lejonet.

*

Ugglan och gräshoppan.

En uggla, som satt i ett ihåligt träd under den långa sommaraftonen, besvärades mycket af en gräshoppa, som sjöng i gräset nedanför. Gräshoppan ville hvarken hålla sig tyst eller gå sin väg, fastän ugglan bad henne derom utan sjöng

blott ännu ifrigare och kallade henne för ett gammalt pliröga, som blott kunde hålla ögonen öppna om natten, när allt hederligt folk gått till sängs. Ugglan satt tyst en kort stund men vände sig därefter till gräshoppan med följande listiga ord: »Min lilla vän, om det är omöjligt att få sofva i ro, så är det dock en tröst, att det, som håller mig vaken, är en så liten intagande flöjtstämma som den, du har, ty du musicerar utmärkt vackert, det måste jag erkänna. Jag kommer just nu ihåg, att min härskarinna, gudinnan Atene, har skänkt mig en flaska utsökt nektar. Om du vill göra dig besvär komma hit upp, såskall du få en droppe; det lär nog göra din röst ännu mera klar och klingande.» Den dumma gräshoppan, som blef förtjust öfver smickret, kom hoppande upp till ugglan. När hon kommit så nära, att ugglan kunde nå henne, fångade och dödade hon gräshoppan för att i fred få sluta sin lur.

*

Hafvet och floderna.

Xantus ville en dag göra sig glad i sällskap med några personer, hvilka, liksom han själf, studerade filosofi. Under samkvämet råkade han bli drucken. En af hans lärjungar sökte då göra narr af honom och sade: »Xantus, jag har någonstädes läst, att det icke skulle vara omöjligt för en enda person att dricka ur allt vattnet i hafvet. Tror du, att det verkligen kan låta sig göra?» »Ja, ganska lätt», sade Xantus. »Jag vill slå vad om mitt hus och mina landtgods och allt det jag äger, att jag själf kan göra det.» Vadet blef antaget, och till bekräftelse växlade de båda männen ringar med hvarandra. Dagen därpå, då Xantus saknade sin ring och

blott ännu ifrigare och kallade henne för ett gammalt pliröga, som blott kunde hålla ögonen öppna om natten, när allt hederligt folk gått till sängs. Ugglan satt tyst en kort stund men vände sig därefter till gräshoppan med följande listiga ord: »Min lilla vän, om det är omöjligt att få sofva i ro, så är det dock en tröst, att det, som håller

mig vaken, är en så liten intagande flöjtstämma som den, du har, ty du musicerar utmärkt vackert, det måste jag erkänna. Jag kommer just nu ihåg, att min härskarinna, gudinnan Atene, har skänkt mig en flaska utsökt nektar. Om du vill göra dig besvär komma hit upp, såskall du få en droppe; det lär nog göra din röst ännu mera klar och klingande.» Den dumma gräshoppan, som blef förtjust öfver smickret, kom hoppande upp till ugglan. När hon kommit så nära, att ugglan kunde nå henne, fångade och dödade hon gräshoppan för att i fred få sluta sin lur.

*

Hafvet och floderna.

Xantus ville en dag göra sig glad i sällskap med några personer, hvilka, liksom han själf, studerade filosofi. Under samkvämet råkade han bli drucken. En af hans lärjungar sökte då göra narr af honom och sade: »Xantus, jag har någonstädes läst, att det icke skulle vara omöjligt för en enda person att dricka ur allt vattnet i hafvet. Tror du, att det verkligen kan låta sig göra?» »Ja, ganska lätt», sade Xantus. »Jag vill slå vad om mitt hus och mina landtgods och allt det jag äger, att jag själf kan göra det.» Vadet blef antaget, och till bekräftelse växlade de båda männen ringar med hvarandra. Dagen därpå, då Xantus saknade sin ring och

fann en främmande sådan i dess ställe, vände han sig till Esop oeh begärde förklaring af honom. »I går», svarade Esop, »slog du vad om hela din förmögenhet, att du skulle kunna dricka ur allt vattnet i hafvet, och för att bekräfta vadet bytte du ut din ring mot denna». Xantus blef nedslagen och villrådig och bad Esop säga honom hvad som nu vore att göra. »Att hålla ditt vad», sade Esop, »det vet du är omöjligt, men jag skall visa dig ett sätt att komma från det.» Sedan Xantus sammanträffat med vännerna från föregående afton, gick han, åtföljd af dem och ett stort antal åskådare, ned till hafsstranden, hvarest Esop hade satt fram ett bord med åtskilliga stora bägare och ställt upp män med öskärl för att fylla bägarne. Xantus, som blifvit undervisad af Esop, intog med värdighet sin stol vid bordet. Åskådarne sågo med häpnad därpå och trodde, att han hade mist förståndet. »Mitt vad», sade han, vändande sig till lärjungen, »förbinder mig att dricka ur allt vattnet i hafvet. Jag åtog mig dock icke vattnet från de floder och åar, som öfver allt ha sitt utlopp i hafvet. Hämma därför först dessa floder i deras lopp, så skall jag sedan uppfylla min förbindelse.»

De två vandringsmännen och ostronet.

Två män vandrade vid hafsstranden, då det var ebb, och blefvo varse en ostronmussla samt böjde sig båda ned för att taga upp henne. Den ene stötte undan den andre, och de kommo i gräl. En tredje vandringsman kom i detsamma, och de beslöto att till hans afgörande hänskjuta frågan, hvilken af dem båda hade största rätten till ostronmusslan. Medan de tvistande berättade sakens förlopp, upptog skiljedomaren med värdighet sin knif, öppnade skalet och lösgjorde ostronet. När de hade slutat sin berättelse och tysta afvaktade hans domslut, slukade han med lika stor värdighet ostronet och räckte ett skal åt hvardera parten. »Rätten», sade han »tilldömer ett skal åt eder hvar. Själfva ostronet går åt för att bestrida rättegångskostnaderna.»

*

Flickan och mjölkstäfvan.

Som Bolla, mjölkdejan, länge visat sig trogen och flitig i sitt arbete, fick hon af sin fru en stafva oskummad

mjölk.

De två vandringsmännen och ostronet.

Två män vandrade vid hafsstranden, då det var ebb, och blefvo varse en ostronmussla samt böjde sig båda ned för att taga upp henne. Den ene stötte undan den andre, och de kommo i gräl. En tredje vandringsman kom i detsamma, och de beslöto att till hans afgörande hänskjuta frågan, hvilken af dem båda hade största rätten till ostronmusslan. Medan de tvistande berättade sakens förlopp, upptog skiljedomaren med värdighet sin knif, öppnade skalet och lösgjorde ostronet. När de hade slutat sin berättelse och tysta afvaktade hans domslut, slukade han med lika stor värdighet ostronet och räckte ett skal åt hvardera parten. »Rätten», sade han »tilldömer ett skal åt eder hvar. Själfva ostronet går åt för att bestrida rättegångskostnaderna.»

*

Flickan och mjölkstäfvan.

Som Bolla, mjölkdejan, länge visat sig trogen och flitig i sitt arbete, fick hon af sin fru en stafva oskummad mjölk.

att behålla för egen räkning. Med stäfvan på hufvudet trippade hon gladt åstad till doktorns hus, där man skulle ha stort kalas och kunde behöfva mjölken till ostkaka. »För så mycket mjölk får jag minst en krona», tänkte Bolla, »och för kronan skall jag köpa ett tjog ägg, värpta af vår grannes vackra höns. Äggen skall jag lägga under, fruns gamla höna, och om blott hälften af äggen går till, skall jag vid nästa marknad kunna sälja kycklingar för minst 10 kronor. Då skall jag köpa mig sidenlifvet, som jag såg i handelsboden här om dagen, och en hatt med plymer och, när jag går till marknaden, så fin jag då skall vara! Anders skall komma dit, det är säkert, och gå bort till mig och be att få bli min fästman igen. Men jag skall icke säga ja med detsamma, utan när han försöker kyssa mig, skall jag knycka till så här och ...» Hon knyckte till på hufvudet på det sätt, hon tänkte göra, och — ned föll byttan, och mjölken rann ut på marken! Nu farväl med ägg, kycklingar, sidenlif, hatt, plymer och alltsamman!

Hjorten och vinträdet.

En hjort, som förföljdes af jägarne, gömde sig under ett vinträd. När jägarne skyndat förbi, ansåg han sig fullkomligt säker och började beta af vinträdets blad. Men då jägarne hörde prasslandet, stannade de i förmodan, att något annat djur var doldt bakom löfverket, och riktade därför på måfå sina pilar dit. Hjorten träffades af dem och dödades. I dödskampen sade han: »Detta hände mig med rätta, ty jag hade icke bort förgripa mig på min räddare.»

*

Vesslan.

En vessla, som kommit in i en smedja, slickade på en där liggande fil. Då hennes tunga därigenom upprispades,

flöt mycket blod ut, men vesslan blef belåten, ty hon trodde, att hon slickade bort någonting från järnet, och fortsatte därför med slickningen, ända till dess hon helt och hållet rifvit sönder sin tunga.

*

Geten och lejonet.

Ett lejon, som såg en get hoppa muntert omkring på en brant skroflig klippa, ropade till henne att komma ned på den gröna betesmarken, där lejonet själf stod, och där geten mycket lättare skulle kunna hämta sin föda. Geten, som genomskådade lejonets falskhet, svarade: »Mycken tack för din inbjudning, kära lejon, men jag undrar, om det är min trefnad eller bästa sättet att få ett läckert stycke getkött, som du tänker mest på.»

Hjorten och vinträdet.

En hjort, som förföljdes af jägarne, gömde sig under ett vinträd. När jägarne skyndat förbi, ansåg han sig fullkomligt säker och började beta af vinträdets blad. Men då jägarne hörde prasslandet, stannade de i förmodan, att något annat djur var doldt bakom löfverket, och riktade därför på måfå sina pilar dit. Hjorten träffades af dem och dödades. I dödskampen sade han: »Detta hände mig med rätta, ty jag hade icke bort förgripa mig på min räddare.»

*

Vesslan.

En vessla, som kommit in i en smedja, slickade på en där liggande fil. Då hennes tunga därigenom upprispades, flöt mycket blod ut, men vesslan blef belåten, ty hon trodde, att hon slickade bort någonting från järnet, och fortsatte därför med slickningen, ända till dess hon helt och hållet rifvit sönder sin tunga.

*

Geten och lejonet.

Ett lejon, som såg en get hoppa muntert omkring på en brant skroflig klippa, ropade till henne att komma ned på den gröna betesmarken, där lejonet själf stod, och där geten mycket lättare skulle kunna hämta sin föda. Geten, som genomskådade lejonets falskhet, svarade: »Mycken tack för din inbjudning, kära lejon, men jag undrar, om det är min trefnad eller bästa sättet att få ett läckert stycke getkött, som du tänker mest på.»

Hjorten och vinträdet.

En hjort, som förföljdes af jägarne, gömde sig under ett vinträd. När jägarne skyndat förbi, ansåg han sig fullkomligt säker och började beta af vinträdets blad. Men då jägarne hörde prasslandet, stannade de i förmodan, att något annat djur var doldt bakom löfverket, och riktade därför på måfå sina pilar dit. Hjorten träffades af dem

och dödades. I dödskampen sade han: »Detta hände mig med rätta, ty jag hade icke bort förgripa mig på min räddare.»

*

Vesslan.

En vessla, som kommit in i en smedja, slickade på en där liggande fil. Då hennes tunga därigenom upprispades, flöt mycket blod ut, men vesslan blef belåten, ty hon trodde, att hon slickade bort någonting från järnet, och fortsatte därför med slickningen, ända till dess hon helt och hållet rifvit sönder sin tunga.

*

Geten och lejonet.

Ett lejon, som såg en get hoppa muntert omkring på en brant skroflig klippa, ropade till henne att komma ned på den gröna betesmarken, där lejonet själf stod, och där geten mycket lättare skulle kunna hämta sin föda. Geten, som genomskådade lejonets falskhet, svarade: »Mycken tack för din inbjudning, kära lejon, men jag undrar, om det är min trefnad eller bästa sättet att få ett läckert stycke getkött, som du tänker mest på.»

Geten och lejonet.

Åsnan i lejonhuden

En åsna, som hittade en lejonhud, satte på sig huden och injagade i denna förklädnad förskräckelse hos hela grannskapet. Men hennes herre, som upptäckte hennes långa öron och kände igen hennes stämma, tog en duktig knölpåk och lät henne kännbart erfara, att hon ej var någonting annat än en åsna.

Lejonet, räfven och åsnan.

En åsna och en räf vandrade en gång genom en skog, där de mötte ett lejon. Räfven fattades af stor fruktan och sökte på sin följeslagares bekostnad ställa sig in hos lejonet för att därigenom trygga sin egen säkerhet. »Ers majestät», sade han, »åsnan är ung och fet, och om ers majestät skulle önska göra sig en middagsmåltid af henne, så vet jag, huru hon skall kunna fångas utan mycket besvär. Icke långt härifrån är en fallgrop, till hvilken jag lätteligen kan leda henne.» Lejonet samtyckte, men då det fått åsnan i säkert förvar, började det sin måltid med att förtära den förrädiska räfven och sparade åsnan till nästa dag.

*

Åsnan och lejonet på jakt.

Lejonet fick en gång det infallet att taga åsnan med sig på jakt. Det skickade åsnan in i skogen för att där skria så

mycket i hennes förmåga stod. »Genom ditt skri», sade lejonet, »skall du drifva upp, och jag skall stanna här och gripa dem, som fly åt detta håll.» Åsnan skriade på sitt mest afskyvärda sätt, och då lejonet blef trött på att nedgöra de många djuren, ropade det till åsnan, att hon kunde komma ut ur skogen. »Gjorde jag inte min sak bra?» frågade det inbilska djuret. »Utmärkt bra», svarade lejonet. »Hade jag icke vetat, att du endast var en åsna, så skulle äfven jag ha blifvit förskräckt.»

Lejonet, räfven och åsnan.

En åsna och en räf vandrade en gång genom en skog, där de mötte ett lejon. Räfven fattades af stor fruktan och sökte på sin följeslagares bekostnad ställa sig in hos lejonet för att därigenom trygga sin egen säkerhet. »Ers majestät», sade han, »åsnan är ung och fet, och om ers majestät skulle önska göra sig en middagsmåltid af henne, så vet jag, huru hon skall kunna fångas utan mycket besvär. Icke långt härifrån är en fallgrop, till hvilken jag lätteligen kan leda henne.» Lejonet samtyckte, men då det fått åsnan i säkert förvar, började det sin måltid med att förtära den förrädiska räfven och sparade åsnan till nästa dag.

*

Åsnan och lejonet på jakt.

Lejonet fick en gång det infallet att taga åsnan med sig på jakt. Det skickade åsnan in i skogen för att där skria så mycket i hennes förmåga stod. »Genom ditt skri», sade lejonet, »skall du drifva upp, och jag skall stanna här och gripa dem, som fly åt detta håll.» Åsnan skriade på sitt mest afskyvärda sätt, och då lejonet blef trött på att nedgöra de många djuren, ropade det till åsnan, att hon kunde komma ut ur skogen. »Gjorde jag inte min sak bra?» frågade det inbilska djuret. »Utmärkt bra», svarade lejonet. »Hade jag icke vetat, att du endast var en åsna, så skulle äfven jag ha blifvit förskräckt.»

Åsnan och lejonet på jagt.

Esop och hans medtjänare.

En köpman, som en tid var Esops herre, gaf befallning, att allt skulle göras i ordning för en tilltänkt resa åt landet. Då packsakerna fördelades bland tjänarne, som skulle bära dem, bad Esop, att han måtte få den lättaste bördan. Han fick löfte att själf välja den och tog då brödkorgen. De andra tjänarne skrattade, ty brödkorgen var den största och tyngsta bördan af alla. När middagstimmen var inne, fick Esop, som med svårighet släpat fram sin börda, tillsägelse utdela lika lotter bröd öfver laget. Han gjorde så, och detta lättade hans börda till hälften. När aftonmåltidstimmen var inne, gjorde han sig af med återstoden. Under följande delen af resan hade han ingenting annat att bära än den tomma korgen, och de öfriga tjänarne, hvilkas bördor kändes tyngre för hvarje steg, kunde ej nog berömma hans skarpsinnighet.

Kejsaren och slafven.

Under ett besök, som kejsar Tiberius gjorde på ett af sina landtslott, blef han varse, att närhelst han promenerade ute i det fria, var alltid en viss slaf ett stycke framför honom, ifrigt sysselsatt med att vattna gångarna. Han måtte

vända sig åt hvad håll som helst eller gå hvart som helst, alltid var den beställsamme mannen framme med sin vattenkruka. Kejsaren förstod, att slafvens afsikt med denna onödiga tjänstaktighet blott kunde vara den att blifva frigifven och lät kalla honom till sig. Vid en slafs frigifvande bestod en del af ceremonien däruti, att han fick ett lätt slag på ena sidan af ansiktet. När nu mannen på kejsarens kallelse kom fram i ifrig väntan, sade kejsaren till honom: »Jag har under lång tid iakttagit, att du varit beställsam, där du icke haft någonting att göra, under det att du kunde ha gjort bättre gagn på något annat ställe. Du misstar dig, om du tror, att jag kan ge dig ett slag på örat för så ringa betalning, som du erbjuder mig.»

*

Grodan och räfven.

En groda steg upp ur det träsk, där hon var född, hoppade upp på höjden af en jordvall och kungjorde för alla djuren rundt omkring, att hon var en stor läkare, som kunde bota alla slags sjukdomar. Räfven frågade, hvarför hon, om hon var så skicklig, icke botade sin egen finniga och fläckiga kropp, sina stirrande ögon och insjunkna kinder.

Kejsaren och slafven.

Under ett besök, som kejsar Tiberius gjorde på ett af sina landtslott, blef han varse, att närhelst han promenerade ute i det fria, var alltid en viss slaf ett stycke framför honom, ifrigt sysselsatt med att vattna gångarna. Han måtte vända sig åt hvad håll som helst eller gå hvart som helst, alltid var den beställsamme mannen framme med sin vattenkruka. Kejsaren förstod, att slafvens afsikt med denna onödiga tjänstaktighet blott kunde vara den att blifva frigifven och lät kalla honom till sig. Vid en slafs frigifvande bestod en del af ceremonien däruti, att han fick ett lätt slag på ena sidan af ansiktet. När nu mannen på kejsarens kallelse kom fram i ifrig väntan, sade kejsaren till honom: »Jag har under lång tid iakttagit, att du varit beställsam, där du icke haft någonting att göra, under det att du kunde ha gjort bättre gagn på något annat ställe. Du misstar dig, om du tror, att jag kan ge dig ett slag på örat för så ringa betalning, som du erbjuder mig.»

*

Grodan och räfven.

En groda steg upp ur det träsk, där hon var född, hoppade upp på höjden af en jordvall och kungjorde för alla djuren rundt omkring, att hon var en stor läkare, som kunde bota alla slags sjukdomar. Räfven frågade, hvarför hon, om hon var så skicklig, icke botade sin egen finniga och fläckiga kropp, sina stirrande ögon och insjunkna kinder.

Grodan och räfven.

Den gamle mannen, hans son och åsnan.

En gammal man och hans lille son drefvo en åsna framför sig till närmaste stad, hvarest hon skulle afyttras. »Har du ej bättre förstånd», sade en mötande, »än att du och din son gå till fots, medan du låter åsnan gå olastad?»

Mannen satte upp pojken på åsnan, och de gingo vidare. »Du late unge slyngel», sade nästa person de mötte, »skäms du ej att rida och låta din stackars gamle fader gå till fots?» Mannen lyfte ned gossen och satte sig själf upp. Därefter mötte de tvenne kvinnor, som de hörde säga; den ena till den andra: »Se, sådan egennyttig gubbe den där, som rider, medan hans lille son måste gå efter till fots!» Den gamle mannen lyfte då gossen upp och satte honom bakom sig. Nästa vägfarande, som de mötte, frågade den gamle mannen, om icke

åsnan var hans egen. Då han svarade, att så vore förhållandet, sade den mötande: »Det skulle man icke kunna tro, när man ser, hur du far fram med henne. I två ären bättre i stånd att bära det stackars djuret, än hon är i stånd att bära er båda.» Då band den gamle mannen åsnans ben fast vid en lång stör och lade stören på sina och sonens axlar, hvarefter de sträfvade åstad med sin börda. På detta sätt gjorde de sitt intåg i staden, där deras uppträdande väckte så stort löje, att den gamle mannen, ursinnig öfver hvad han fått lida för sina försök att göra alla människor till lags, jagade åsnan ned i floden, tog sin son vid handen och gick sin väg hem igen.

*

Amman och vargen.

En varg, som sprang af och an för att få sig en aftonmåltid, kom förbi dörren till ett hus, hvarest ett litet barn låg öfverljudt skrikande. »Håll dig tyst», sade amman till barnet, »annars kastar jag ut dig till vargen». Vargen, som hörde detta, ställde sig att vänta i närheten af huset, i hopp att amman skulle fullborda sin hotelse. När barnet lugnade sig, ändrade hon emellertid ton och sade: »Om den elaka vargen nu kommer, skola vi knacka ut hjärnan på honom.» Vargen trodde då, att det var hög tid att bege sig af, och gick sin väg, ursinnig öfver sin dumhet att ett enda ögonblick ha satt tro till hvad en käring sade.

åsnan var hans egen. Då han svarade, att så vore förhållandet, sade den mötande: »Det skulle man icke kunna tro, när man ser, hur du far fram med henne. I två ären bättre i stånd att bära det stackars djuret, än hon är i stånd att bära er båda.» Då band den gamle mannen åsnans ben fast vid en lång stör och lade stören på sina och sonens axlar, hvarefter de sträfvade åstad med sin börda. På detta sätt gjorde de sitt intåg i staden, där deras uppträdande väckte så stort löje, att den gamle mannen, ursinnig öfver hvad han fått lida för sina försök att göra alla människor till lags, jagade åsnan ned i floden, tog sin son vid handen och gick sin väg hem igen.

*

Amman och vargen.

En varg, som sprang af och an för att få sig en aftonmåltid, kom förbi dörren till ett hus, hvarest ett litet barn låg öfverljudt skrikande. »Håll dig tyst», sade amman till barnet, »annars kastar jag ut dig till vargen». Vargen, som hörde detta, ställde sig att vänta i närheten af huset, i hopp att amman skulle fullborda sin hotelse. När barnet lugnade sig, ändrade hon emellertid ton och sade: »Om den elaka vargen nu kommer, skola vi knacka ut hjärnan på honom.» Vargen trodde då, att det var hög tid att bege sig af, och gick sin väg, ursinnig öfver sin dumhet att ett enda ögonblick ha satt tro till hvad en käring sade.

Amman och vargen.

Kråkan och vattenkrukan.

En kråka, som höll på att dö af törst, flög glad till en kruka, i förhoppning att finna vatten i henne. Det var visserligen vatten i krukan men endast några droppar på bottnen, hvilka kråkan icke kunde komma åt. Hon försökte då stjälpa omkull krukan, men krukan var alltför tung. Kråkan plockade då upp några på marken liggande kiselstenar, tog dem, en och en i sänder, uti sin näbb och släppte ned dem i krukan. Därigenom steg vattnet så småningom till krukans mynning, och kråkan blef i stånd att med bekvämlighet dricka.

*

Räfven och vargen.

En varg, som bodde i en grotta och där hade samlat sig ett stort förråd lifsförnödenheter, höll sig väl gömd och njöt af sina håfvor. En räf, som saknade honom i hans vanliga tillhåll, fick slutligen reda på hans gömställe och gjorde sig ärende med, att han ville höra efter, hur vargen mådde. När han med denna fråga kom till grottans öppning och tittade in, i förväntan att bli inbjuden på mat, svarade vargen vresigt, att han befann sig alltför illa för att kunna taga mot någon. Räfven vände tillbaka i allt utom vänlig sinnesstämning, fast besluten att hämnas. Han uppsökte fårherden och bad honom skaffa sig en duktig knölpåk och följa med, så skulle han visa honom, hvar han kunde träffa på en varg. Fårherden kom och dödade vargen. Räfven tog därefter hålan och hela hennes förråd i besittning. Men han fick icke länge njuta frukterna af sitt förräderi, ty när herden några dagar därefter kom förbi, gick han in i grottan, fick se räfven och dödade äfven honom.

*

Lejonet och de fyra tjurarna.

Fyra tjurar voro så goda vänner, att de beständigt höllo sig tillsamman, då de gingo på bete. Ett lejon bevakade dem sedan länge med lystna ögon men var aldrig i stånd att finna den ene skild från den andre och fruktade därför anfalla dem. Slutligen lyckades lejonet dock bland dem uppväcka tvedräkt, hvilken mognade till ömsesidigt hat, och de ströfvade nu omkring på tämligen stort afstånd från hvarandra. Lejonet anföll dem då hvar för sig och dödade dem alla.

Räfven och vargen.

En varg, som bodde i en grotta och där hade samlat sig ett stort förråd lifsförnödenheter, höll sig väl gömd och njöt af sina håfvor. En räf, som saknade honom i hans vanliga tillhåll, fick slutligen reda på hans gömställe och gjorde sig ärende med, att han ville höra efter, hur vargen mådde. När han med denna fråga kom till grottans öppning och tittade in, i förväntan att bli inbjuden på mat, svarade vargen vresigt, att han befann sig alltför illa för att kunna taga mot någon. Räfven vände tillbaka i allt utom vänlig sinnesstämning, fast besluten att hämnas. Han uppsökte fårherden och bad honom skaffa sig en duktig knölpåk och följa med, så skulle han visa honom, hvar han kunde träffa på en varg. Fårherden kom och dödade vargen. Räfven tog därefter hålan och hela hennes förråd i besittning. Men han fick icke länge njuta frukterna af sitt förräderi, ty när herden några dagar därefter kom förbi, gick han in i grottan, fick se räfven och dödade äfven honom.

*

Lejonet och de fyra tjurarna.

Fyra tjurar voro så goda vänner, att de beständigt höllo sig tillsamman, då de gingo på bete. Ett lejon bevakade dem sedan länge med lystna ögon men var aldrig i stånd att finna den ene skild från den andre och fruktade därför anfalla dem. Slutligen lyckades lejonet dock bland dem uppväcka tvedräkt, hvilken mognade till ömsesidigt hat, och de ströfvade nu omkring på tämligen stort afstånd från hvarandra. Lejonet anföll dem då hvar för sig och dödade dem alla.

Lejonet och de fyra tjurarne.

Myran och puppan.

En myra, som kröp omkring i solskenet för att söka sin föda, kom bort till en puppa, som var nära tiden för sin förvandling. Puppan rörde sin bakdel och väckte därigenom uppmärksamhet hos myran, så att hon såg, att det var en lefvande varelse. »Stackars ömkliga djur!» skrek myran högmodigt; »hvilket sorghgt öde du har! Medan jag kan krypa hit och dit efter behag och, om jag så önskar, klättra upp i det högsta träd, så ligger du här fängslad i din hylsa, endast i stånd att röra en eller två leder af din fjälliga gump.» Puppan hörde detta men försökte icke göra någon invändning. Några dagar därefter, då myran gick samma väg tillbaka, fanns intet annat än hylsan kvar. Undrande öfver, hvart dess innehåll tagit vägen, kände myran sig oförmodadt öfverskuggad och kringfläktad af en vacker fjärils lysande vingar. »Se, här har du din beklagansvärde vän!» sade fjärilen. »Skryt nu af din förmåga att krypa och klättra, så länge du kan se mig.» Med dessa ord svingade sig fjärilen upp i luften, och, buren högt åstad i rymden af sommarens fläktar, var han snart för alltid ur sikte för den krälande myran.

Örnen och ugglan.

Efter mycket gräl svuro örnen och ugglan, att de skulle blifva trofasta vänner för alltid och aldrig skada hvarandras ungar. »Men känner du också igen mina små?» frågade ugglan. »Om du icke gör det, fruktar jag, att det lär gå dem illa, då du finner dem». »Nej, det gör jag icke», svarade örnen. »Desto större förlust för dig», sade ugglan, »de äro de sötaste och mest intagande varelser i världen. Sådana kära ögon! Hvilka förtjusande fjädrar! Ett så intagande sätt! På min beskrifning kan du nu känna igen dem.» En kort stund därefter fann örnen de små ungarna i ett ihåligt träd. »Dessa hiskliga, stirrande vidunder kunna icke för något pris vara grannen ugglas söta älsklingar», sade örnen; »jag kan därför utan minsta tvekan göra ända på dem.» Ugglan, som fann sina ungar borta, öfverhopade örnen med förebråelser. »Nej», svarade örnen, »förebrå dig själf snarare än mig. I fall du målar med sådana smickrande färger, är det icke mitt fel, om jag ej känner igen dina porträtt.»

*

Furen och törnbusken.

Furen talade föraktligt till en törnbuske, som växte vid hennes fot. »Jag blir nyttig till månget högt och ädelt bruk», sade hon skrytsamt. »Jag lämnar smäckra mastspiror till fartygen och bjälkar till palatstaken. Du trampas under fötterna och föraktas af hvar man.» »Du talar verkligen vackert nu», genmälde törnbusken, »men oaktadt allt detta skulle du önska, att du vore en törnbuske, då du en gång känner yxan satt till din rot.»

Örnen och ugglan.

Efter mycket gräl svuro örnen och ugglan, att de skulle blifva trofasta vänner för alltid och aldrig skada hvarandras ungar. »Men känner du också igen mina små?» frågade ugglan. »Om du icke gör det, fruktar jag, att det lär gå dem illa, då du finner dem». »Nej, det gör jag icke», svarade örnen. »Desto större förlust för dig», sade ugglan, »de äro de sötaste och mest intagande varelser i världen. Sådana kära ögon! Hvilka förtjusande fjädrar! Ett så intagande sätt! På min beskrifning kan du nu känna igen dem.» En kort stund därefter fann örnen de små ungarna i ett ihåligt träd. »Dessa hiskliga, stirrande vidunder kunna icke för något pris vara grannen ugglas söta älsklingar», sade örnen; »jag kan därför utan minsta tvekan göra ända på dem.» Ugglan, som fann sina ungar borta, öfverhopade örnen med förebråelser. »Nej», svarade örnen, »förebrå dig själf snarare än mig. I fall du målar med sådana smickrande färger, är det icke mitt fel, om jag ej känner igen dina porträtt.»

*

Furen och törnbusken.

Furen talade föraktligt till en törnbuske, som växte vid hennes fot. »Jag blir nyttig till månget högt och ädelt bruk», sade hon skrytsamt. »Jag lämnar smäckra mastspiror till fartygen och bjälkar till palatstaken. Du trampas under fötterna och föraktas af hvar man.» »Du talar verkligen vackert nu», genmälde törnbusken, »men oaktadt allt detta skulle du önska, att du vore en törnbuske, då du en gång känner yxan satt till din rot.»

Furen och törnbusken.

Skolmästaren och hans lärjunge.

En skolmästare, som spatserade vid en flod icke långt från sin skola, hörde ett skrik liksom ifrån någon nödställd. Då han sprang ned till stranden, fick han uti vattnet se en af sina lärjungar, hållande sig fast i en gren på ett pilträd. Gossen hade hållit på att öfva sig i simning på en korkgördel, och inbillat sig, att han kunde simma den förutan samt han lagt den å sido. Strömmens styrka dref honom då från land, och han skulle helt visst hafva drunknat, om ej den vänliga grenen hängt i hans väg. Skolmästaren tog upp korkgördeln, som låg på stranden, och kastade den till sin nödställde lärjunge. »Låt detta landa dig till varning», sade han, »att framdeles ej lägga bort simgördeln, innan du är fullkomligt säker på, att du äger styrka och erfarenhet nog att simma utan honom.»

Det gamla lejonet.

Ett af ålder orkeslöst lejon låg i sina sista andetag, och åtskilliga af de djur, som förut måst lida af dess elakhet, kommo nu och utkräfde hämnd. Fargalten med sina starka tänder upprispade dess ljumske, och tjuren stångade dess sidor med sina horn. Åsnan, som såg, att ingen fara var å färde, kom också fram och slog lejonet i ansiktet med sina hofvar. Då yttrade den stackars gamle, döende envåldshärskaren med matt klagan dessa ord: »Huru mycket värre än tusen dödar är det icke att bli sparkad af ett så lumpet kreatur.»

Det gamla lejonet.

Arlekin och bonden.

Vid ett tillfälle, då några högtidliga tillställningar gåfvos för en romersk ädling, framkallade en lustig kurre till arlekin mycken munterhet genom sina löjliga upptåg på skådebanan men mest därigenom att han härmade en skrikande gris. Åhörarne funno denna hans härmning så utmärkt, att de ropade »om igen» den ena gången efter den andra. Emellertid tyckte en bonde bland åhörarne, att efterhärmningen ej var alldeles riktig. Han trängde sig därför fram och sade, att, om det tillätes honom, skulle han nästa dag infinna sig på skådeplatsen och täfla med arlekinen om ett vad. Den sämre delen af åskådarne, som på förhand njöt af förlustelsen, skrek bifall, och då nästa dag randades, voro följaktligen de tvenne täflande upptågsmakarne på sina platser. Hjälten från den föregående dagen gick först fram, och åhörarne, mer upprymda än någonsin, larmade af förtjusning. Därefter blef det bondens tur. Denne hade en gris så omsorgsfullt gömd under

sin mantel, att ingen kunde misstänka det, och klämde nu grisens öra med nageln på sin tumme samt fick honom därigenom att gallskrika. »Icke hälften så bra! Icke hälften så bra!» skreko åhörarne, och många bland dem begynte äfven hvissla. »I ären just ena vackra domare, I!» invände bonden, drog fram grisen ur sin mantel och höll honom i höjden. »Se här den gycklare, som I ogillen!»

*

Hunden och fåret.

Hunden lagsökte fåret för en skuld. Höken och vargen voro domare samt räfven och gamen vittnen. Domen utföll till förmån för käranden, och fordringssumman, lagsökningskostnaderna och vittnesersättningen fick det stackars fåret betala med sin lekamen.

*

Arlekin och bonden.

Vid ett tillfälle, då några högtidliga tillställningar gåfvos för en romersk ädling, framkallade en lustig kurre till arlekin mycken munterhet genom sina löjliga upptåg på skådebanan men mest därigenom att han härmade en skrikande gris. Åhörarne funno denna hans härmning så utmärkt, att de ropade »om igen» den ena gången efter den andra. Emellertid tyckte en bonde bland åhörarne, att efterhärmningen ej var alldeles riktig. Han trängde sig därför fram och sade, att, om det tillätes honom, skulle han nästa dag infinna sig på skådeplatsen och täfla med arlekinen om ett vad. Den sämre delen af åskådarne, som på förhand njöt af förlustelsen, skrek bifall, och då nästa dag randades, voro följaktligen de tvenne täflande upptågsmakarne på sina platser. Hjälten från den föregående dagen gick först fram, och åhörarne, mer upprymda än någonsin, larmade af förtjusning. Därefter blef det bondens tur. Denne hade en gris så omsorgsfullt gömd under

sin mantel, att ingen kunde misstänka det, och klämde nu grisens öra med nageln på sin tumme samt fick honom därigenom att gallskrika. »Icke hälften så bra! Icke hälften så bra!» skreko åhörarne, och många bland dem begynte äfven hvissla. »I ären just ena vackra domare, I!» invände bonden, drog fram grisen ur sin mantel och höll honom i höjden. »Se här den gycklare, som I ogillen!»

*

Hunden och fåret.

Hunden lagsökte fåret för en skuld. Höken och vargen voro domare samt räfven och gamen vittnen. Domen utföll till förmån för käranden, och fordringssumman, lagsökningskostnaderna och vittnesersättningen fick det stackars fåret betala med sin lekamen.

*

Räfven och igelkotten.

En räf, som sökte simma öfver en flod, fördes af strömdraget utmed densamma och blef af en hvirfvel ryckt in i en vik på motsatta stranden. Han låg där utmattad och var en stund icke i stånd att klättra upp på land. Till råga på hans missöden slog en svärm flugor ned på hans hufvud och stack och plågade, honom mycket. En igelkott, som händelsevis kom ned till floden erbjöd sig att bortdrifva flugorna. »Nej», sade räfven, »låt dem vara, min vän. Dessa, som nu sitta på mig, äro nästan färdiga att spricka af mitt blod. Om du drifver bort dem, så intar en ny svärm hungriga blodsugare deras plats, och jag får då säkerligen icke behålla en enda droppe blod kvar i min kropp.»

Anmärkningar och noter.

Sid. 12. **Atén**, hufvudstad i det grekiska landskapet Attika och Greklands mest namnkunniga stad. Dess största glansperiod inföll i samma århundrade, under hvilket Esop lefde. Den hade då omkring 180,000 invånare, var praktfullt bebyggd och utgjorde en medelpunkt för dåtidens högsta bildning. Folkförsamlingarna höllos på det af pelargångar och monumentala byggnader omgifna torget.

Sid. 13.

Ceres var det romerska namnet på samma gudinna, som af. grekerna benämndes *Demeter* eller »modern jorden», årsväxtens och samhällsordningens gudinna. Hufvudorten för hennes dyrkan var det äfvenledes i Attika belägna Elevsis.

Sid. 36. **Rodos** eller Rhodos, en af sjöfarande ofta besökt bördig ö i sydöstra delen af Egeiska hafvet och sedan urminnes tid säte för en blomstrande kultur. Särskildt var Rodos namnkunnigt för sin bildhuggareskola, hvars mest ryktbara arbete var den dock först i tredje århundradet f. Kristus resta kolossen på Rodos, en jättelik afbildning af solguden, uppförd vid stadens hamn och så stor att skeppen kunde segla in under kolossens utspärrade ben. Denna koloss räknades som ett af forntidens sju underverk.

Sid. 39. **Zeus**, den högste af gudarne, ursprungligen himmelens gud som troddes råda öfver allt i naturen och världen. Af romarne benämndes han *Jupiter*. Han ansågs uppenbara sin makt i blixten, åskan och regnet.

Sid. 45. **Fortuna**, hos romarne namnet på lyckan och slumpens gudinna.

Sid. 46. **Hermes**, son af Zeus och sjustjärnan Maia, af grekerna betraktad som gudarnes härold samt beskyddare af hjordar och betesmarker, främjare af köpmännens, jägarnes, jordbrukarnes, m. fl., ja äfven tjufvarnes yrken. Han ansågs vara lyrans och herdeflöjtens uppfinnare. Hos romarne dyrkades han under namnet *Merkurius* såsom köpmännens gud.

Sid. 86. **Satyr**, namn på ett slags lägre gudomligheter, som troddes vistas i skogarna och plägade utgöra

Dionysos' (Bacchi) följeslagare. Man föreställde sig dem såsom utrustade med bocköron, kort raggigt hår, trubbigt uppåtböjd näsa och liten svans, stundom äfven bockben och horn. De ansågos begifna på dans, musik, vin och kvinnor.

Sid. 93. **Atene**, af grekerna dyrkad i äldre tider såsom naturgudomlighet (himlarymden), i senare tider som det krigiska modets och konstflitens gudinna. Hennes fågel var ugglan, som med sina stora ögon betraktades som en sinnebild af den »strålande» gudinnan. Romarne dyrkade henne under namnet *Minerva*.

Xantus, namn på en af de herrar, hos hvilken Esop tjänade såsom slaf. En annan af hans herrar omtalas sid. 102.

Sid. 103. **Tiberius**, romersk kejsare år 14—37 e. Kristus. De sista tio åren af sitt lif tillbragte han på ön Kapri, där han i sin misstänksamhet trodde sig säkrast för upproriska stämplingar och i vilda utsväfningar sökte döda sina, samvetskval.

*